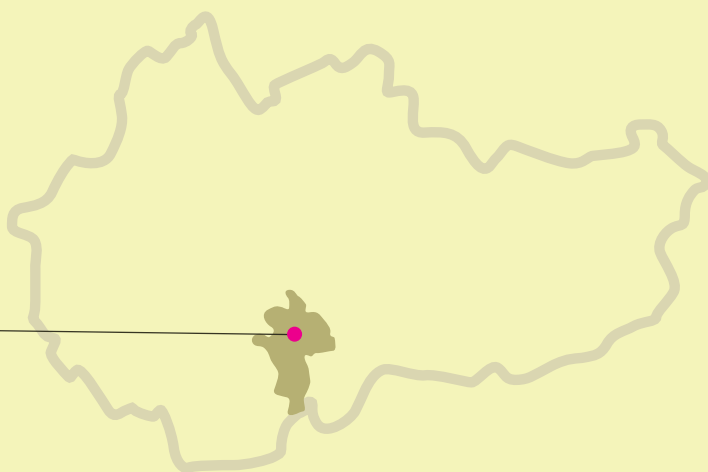

Bilagor

Plats för vila vid Fyrisån.
FOTOGRAF: Ana Vera Burin Batarra

BILAGA 1

Miljökonsekvensbeskrivning – Sammanfattning

Den fullständiga miljökonsekvensbeskrivningen kan läsas på www.uppsala.se.

Bakgrund, syfte och metod

Kommunstyrelsen gav i januari 2008 kommunledningskontoret i uppdrag att driva arbetet med en ny översiktsplan. Målet med arbetet var att få fram en ny översiktsplan till år 2010. När översiktsplaner upprättas ska enligt bestämmelser i miljöbalken en miljöbedömning genomföras och som en del i en sådan miljöbedömning ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Miljöbedömningens syfte är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas. Miljöbedömningen ska även beskriva och bedöma konsekvenserna av planens genomförande. MKB:n (dokumentet) identifierar och beskriver således den betydande miljöpåverkan som kan uppkomma till följd av planens syfte, handlingsinriktningar och riktlinjer för de sakområden som identifierats i samband med avgränsningen.

I MKB:n har följande skala använts för att bedöma miljökonsekvenser:

Stora konsekvenser – Stora konsekvenser på riksnivån, intressen på EU-nivå, eller värden av regional betydelse.

Måttliga konsekvenser – Måttliga konsekvenser av regional, kommunal eller lokal betydelse.

Små eller obetydliga konsekvenser – Små konsekvenser av mindre/lokal betydelse.

Skalan bygger på en relation mellan de värden som finns i dag – nuläget – och omfattningen av den förväntade miljöpåverkan som ett genomförande av planen kan ge upphov till.

Behandlade alternativ

Utöver den upprättade planen (Översiktsplan 2010) behandlas tre alternativ i MKB:n.

Nollalternativ – I nollalternativet styrs lokalisering av nybyggd miljö i hög grad av efterfrågetryck, infrastrukturkostnader och opinionstryck. Kollektivtrafiksystemet förändras inte i riktning mot högre kapacitet och attraktivitet utan går snarare ner i omfattning. Inga nya järn-

vägsstationer tillkommer. Fortsatta tillskott av bebyggelse sker i centrala delar av staden, ofta på parkmark. I övrigt tillkommer ny bebyggelse främst på jordbruksmark i stadens utkanter i lägen med god biltillgänglighet.

Koncentriskt alternativ – Det förväntade nytillskottet av bebyggelse inom stadsväven och inom översiktsplanens utvecklingsområden är betydligt lägre i detta alternativ. En stor andel bostäder tillkommer istället genom en expansion av staden i form av en koncentrisk utbyggnad. Expansionen sker främst på jordbruks- och naturmark.

Stråkalternativ – Även i Stråkalternativet etableras ny bebyggelse i en lägre omfattning inom stadsväven och i översiktsplanens utvecklingsområden än enligt den utarbetade planen. Istället antas att ett stort antal bostäder tillkommer genom att staden expanderar utefter vissa kommunikationsstråk. Också i detta alternativ berör expansionen främst jordbruks- och naturmark.

Det ska påpekas att vare sig det *Koncentriskt alternativet* eller *Stråkalternativet* har behandlats som reella planalternativ i översiktsplaneprocessen. De båda alternativen ska således i första hand betraktas som referensalternativ mot vilket planförslaget och dess konsekvenser kan jämföras.

Miljökonsekvenser

Beskrivningar och jämförelser av påverkan, effekter och konsekvenser är gjorda utifrån nuläget om inte annat anges. Bedömningarna sträcker sig till år 2030, vilket är samma tidshorisont som i översiktsplanen.

NATURMILJÖ

Översiktsplanen bedöms medföra små-måttligt negativa konsekvenser för naturmiljön. Förtätning på redan exploaterad mark inom stadsväven och befintliga tätorter, innebär att en liten andel naturmark tas i anspråk. Flera av planens nya utvecklingsområden ligger emellertid på naturmark. Den största negativa påverkan bedöms uppkomma på grund av tillkommande gatu-, väg- och järnvägsförbindelser.

Nollalternativet bedöms medföra måttligt negativa konsekvenser för naturmiljön. Avsaknaden av kommunal styrning bedöms kunna medföra negativa konsekvenser för naturmiljön, då värnandet och skyddet av värdefull natur får stå tillbaka. Tillkommande bebyggelse utanför stadsväven kan beroende på lokalisering och omfattning ge upphov till negativ påverkan.

Det koncentriskt alternativet bedöms medföra måttligt negativa konsekvenser för naturmiljön. Alternativet tar en relativt stor andel jordbruks- och naturmark i anspråk. Ny transportinfrastruktur kan ge upphov till negativ påverkan.

Stråkalternativet bedöms medföra små negativa konsekvenser för naturmiljön. I jämförelse med det koncentriskt alternativet tar stråkalternativet mindre mark i anspråk, samtidigt som det skapar gröna kilar in mot staden. Behovet av ny transportinfrastruktur är mindre än i det koncentriskt alternativet.

KULTURMILJÖ

Översiktsplanen bedöms medföra små-måttligt negativa konsekvenser för kulturmiljövärden. En förtätning inom stadsväven på redan exploaterad mark och inom befintliga tätorter, kan innebära att värdefulla bebyggelsemiljöer påverkas negativt.

Nollalternativet bedöms medföra måttligt negativa konsekvenser för kulturmiljön. Avsaknaden av kommunal styrning bedöms medföra att mindre hänsyn tas till kulturmiljön.

Det koncentriskt alternativet bedöms medföra måttligt negativa konsekvenser för kulturmiljön. En expansion av staden kan generellt medföra negativ påverkan då värdefulla kulturmiljöer riskerar att tas i anspråk.

Stråkalternativet bedöms medföra små negativa konsekvenser för kulturmiljön. Alternativet bedöms i större utsträckning än det koncentriskt använda mark som redan är ianspråktagen eftersom befintlig infrastruktur föreslås bilda stråken.

VATTENMILJÖ

Översiktsplanen bedöms medföra små negativa konsekvenser för vattenmiljöer. Negativ påverkan uppstår främst till följd av ökad befolkning och tillkommande bebyggelse. Planens handlingsinriktningar och riktlinjer är relativt svaga sett i ljuset av att kunna uppnå en god ekologisk status i kommunens vattendrag till år 2021.

Nollalternativet bedöms medföra måttligt negativa konsekvenser för vattenmiljöer. Tillkommande bostäder på landsbygden kan få negativ påverkan om bebyggelsen inte kan anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Ökad biltrafik kan medföra ökad tillförsel av föroreningar till kommunens vattenmiljöer jämfört med översiktsplanen.

Det koncentriskt alternativet och stråkalternativet bedöms medföra små negativa konsekvenser för vattenmiljöer. De områden i alternativen som föreslagits för stadsexpansion står generellt sett inte i konflikt med vattenskyddsområden

REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Översiktsplanen bedöms medföra måttligt positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv. Byggelsen lokaliseras till relativt stor del på redan exploaterad mark. Ny transportinfrastruktur kan dock komma att ta rekreationsom-

råden i anspråk och skapa barriärer i landskapet. Planen har överlag en rekreativ inriktning, med t ex utveckling av Årummet-Mälarstranden och utveckling av rekreativa länkar.

Nollalternativet bedöms medföra måttligt negativa konsekvenser för rekreation och friluftsliv. Värnandet av kommunens grönstruktur försämras i jämförelse med nuläget och översiktsplanen och utvecklingen av rekreativa stråk nedprioriteras. Värdefull parkmark riskerar att "naggas i kanten" eller försvinna.

Det koncentriskt alternativet bedöms medföra små-måttligt negativa konsekvenser för rekreation och friluftsliv. En expansion av staden kan medföra negativ påverkan då natur- och rekreativ mark riskerar att tas i anspråk. Å andra sidan blir rekreativområden lättillgängliga för boenden i dessa områden.

Stråkalternativet bedöms medföra små-måttligt positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv. En expansion av staden i stråk på slättlandskapet i öster gör att gröna kilar skapas. Dessa skulle kunna utvecklas och användas för närrekreation.

BULLER

Planförslaget bedöms medföra små-måttligt negativa konsekvenser med avseende på buller. En tät stad medför sannolikt att ett större antal och en större andel människor kommer att bli bullerstörda. Samtidigt är de planerade begränsningarna av biltrafiktillväxten positiva ur bullersynpunkt.

Nollalternativet bedöms medföra måttligt negativa konsekvenser med avseende på buller. Inom stadsväven bedöms bebyggelse tillkomma i bullerutsatta lägen. Vidare kommer ökade trafikflöden att förorsaka mer buller.

Det koncentriskt alternativet bedöms medföra små-måttligt negativa konsekvenser med avseende på buller medan Stråkalternativet bedöms medföra små-måttligt negativa konsekvenser med avseende på buller.

LUFT

Översiktsplanen bedöms medföra små negativa-små positiva konsekvenser med avseende på utsläpp till luft. En tät stad medför sannolikt att ett större antal och en större andel människor bli utsatta för luftföroreningar. Om översiktsplanens mål för trafiken uppnås kommer luftkvaliteten i staden att förbättras avsevärt.

Nollalternativet bedöms medföra stora negativa konsekvenser för utsläpp till luft. En stor andel av transporterna kommer att ske med bil. Risken är stor att miljö kvalitetsnormer fortsatt kommer att överskridas.

Det koncentriskt alternativet bedöms medföra små negativa-små positiva konsekvenser för utsläpp till luft medan stråkalternativet bedöms medföra små-måttligt negativa konsekvenser för utsläpp till luft.

RISKER OCH STÖRNINGAR

Översiktsplanen bedöms medföra små negativa konsekvenser för risker och störningar (förorenad mark, miljöfarlig verksamhet och transport av farligt gods).

Nollalternativet bedöms medföra måttligt negativa konsekvenser för risker och störningar (förorenad mark, miljöfarlig verksamhet och transport av farligt gods). Påverkan bedöms bli liknande den i planförslaget.

Det koncentriska alternativet och stråkalternativet bedöms båda medföra små negativa konsekvenser för risker och störningar (förorenad mark, miljöfarlig verksamhet och transport av farligt gods). Påverkan bedöms bli liknande den i översiktsplanen.

KLIMAT

Översiktsplanen bedöms medföra positiva konsekvenser för klimatet i jämförelse med nuläget och nollalternativet. Uppsala kommer dock även efter planperiodens slut ha en negativ inverkan på klimatet. Några av översiktsplanens utvecklingsområden står i konflikt med områden som riskerar att översvämmas.

Nollalternativet bedöms medföra stora negativa konsekvenser för klimatet. En utebliven omställning av stadens trafiksystem tillsammans med en mer spridd bebyggelse riskerar att leda till ökade klimatgasutsläpp. En lägre befolkningstillväxt och ekonomisk utveckling dämpar konsekvenserna något.

Såväl det koncentriska alternativet som stråkalternativet bedöms vara positiva ur klimatsynpunkt jämfört med nollalternativet. En gles bebyggelsestruktur är generellt sett svårare att kollektivtrafikförsörja än en tätare varför de båda alternativen kan ha marginellt sämre klimategenskaper än översiktsplanen.

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

Översiktsplanen bedöms överlag vara förenlig med god hushållning med naturresurser.

Inriktningen avseende energi och transporter leder till bättre resurshushållning. Ianspråktagen mark användas för bebyggelse men även värdefull jordbruksmark.

Nollalternativet bedöms vara sämre ur ett hushållningsperspektiv både i jämförelse med nuläget och med översiktsplanen.

Det koncentriska alternativet kan vara både fördelaktigt och ofördelaktigt ur ett hushållningsperspektiv. I jämförelse med nollalternativet bedöms alternativet vara bättre ur hushållningssynpunkt.

Stråkalternativet förväntas förbruka mer mark än översiktsplanen men kan i övrigt inte anses vara vare sig märkbart sämre eller märkbart bättre ur ett hushållningsperspektiv. Stråkalternativet bedöms, på samma sätt som det koncentriska alternativet, vara bättre än nollalternativet ur hushållningssynpunkt.

ALTERNATIVENS BIDRAG TILL MÅLUPPFYLLELSE

Planförslagets och övriga alternativs bidrag till uppfyllelse av dels de nationella miljö kvalitetsmålen, dels översiktsplanens egna miljörelaterade mål har bedömts och redovisas i tabellform i avsnitt 6 *Alternativens bidrag till måluppfyllelse*.

UPPFÖLJNING

Ett uppföljningsprogram bör upprättas och beslutas. Av programmet ska framgå uppföljningens omfattning, tillvägagångssätt och tidsutsträckning. Vidare behöver anges vem (nämnd/kontor) som ansvarar för respektive moment i uppföljningen, hur dokumentationen ska göras och till vilken instans som avrapportering ska ske. Kommunledningskontoret bör ha det övergripande ansvaret för att uppföljningen genomförs.

Själva uppföljningen bör bestå av tre delar. Som ett grundelement i uppföljningen behövs en relevant bevakning av det faktiska miljö tillståndet i kommunen och av hälsoläget hos befolkningen (*Miljöövervakning*). Den andra delen består av att med viss regelbundenhet mäta, eller på annat sätt, utvärdera i vilken omfattning planens miljö intentioner fått genomslag i planering och beslutsfattande (*Effektuppföljning*). Som en tredje del i uppföljningen bör det finnas en bevakning av att de särskilda miljö åtgärder som anges i planen, respektive de åtgärdsförslag i MKB:n som bejakas, genomförs på det sätt som var avsett (*Miljösäkring*).

BILAGA 2

Förordnanden

Här anges förordnanden som var aktuella i juni 2010. För en uppdaterad lista och karta, se www.uppsala.se.

Underlagskarta F Förordnanden

Naturresevat

Miljöbalken 7 kap 4 § lyder: "Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat."

I Uppsala kommun finns 30 naturreservat om totalt knappt 5000 hektar.

Aspbladsmossen	Nåntuna lund
Björnsundet	Ola
Dammen	Oxhagen
Djurgården	Pansarudden
Ekdalen	Ryggmossen
Fiby urskog	Ryttarhagen
Fullerö backar	Slåttmyran
Fäbodmossen	Stadsskogen
Gåsholmen	Stigsbo rödmosse
Hågadalen-Nåsten	Styggkärret
Hästhagen-Kilholmen	Tjäderleksmossen
Högstaåsen	Uppsala kungsäng
Långnäset	Viksta stentorg
Marstalla	Vreta udd
Norra Lunsen	Vårdsätra naturpark

För beskrivningar av naturreservaten hänvisas till länsstyrelsens hemsida www.c.lst.se/naturreservat

Natura 2000

Medlemsländerna inom EU bygger för närvarande upp ett nätverk av värdefulla naturområden som är av särskilt intresse ur naturvårdssynpunkt. Nätverket kallas Natura 2000 och har tillkommit med stöd av EG:s habitat- och

fågeldirektiv. EG-direktiven är en form av EU-lagar som medlemsländerna är skyldiga att tillämpa på nationell nivå. Syftet med nätverket är att värna om naturtyper och livsmiljöer för de arter som EU-länderna har kommit överens om är av gemensamt intresse. De områden som regeringen anmält till nätverket har dock ett starkt skydd genom nationell lagstiftning, bl a genom att åtgärder som kan påverka dessa områden omfattas av en särskild tillståndsprövning. Natura 2000:s rättsverkan kan sträcka sig ut över omgivningarna till skillnad från vad som gäller för vanliga reservat, dvs tillståndsprövning kan krävas för åtgärder som planeras utanför ett natura 2000-område men som ändå riskerar att påverka det.

Av de 39 Natura 2000-områden som finns i Uppsala kommun är närmare hälften även skyddade som naturreservat. Dessutom återfinns flera av områdena bland riksintressena för naturvården (se kapitel Riksintressen), med vissa skillnader i gränsdragningen. Detta enligt miljöbalken (MB) 3 kap 6 §. Enligt MB 4 kap 1 och 8 § har samtliga 39 Natura 2000-områden status som riksobjekt.

Aspbladsmossen	Lunsen
Björnsundet	Olas skifte
Bokaren	Oxkällan
Bäcklösa	Pansarudden
Dammen-Edsjön	Ramsens västra strand
Degermossen	Ryggmossen
Ekdalen	Ryttarhagen
Ekeby-Ånge	Siggefora ledningsgata södra
Faringe	Stigsbo rödmosse
Fiby urskog	Storskogen
Fullerö backar	Styggkärret
Fäbodmossen	Sävjaån-Funbosjön
Gåsholmen	Tjäderleksmossen
Harpabol lund	Tämnaren öst
Hästhagen-Kilhomen	Uppsala kungsäng
Högstaåsen	Viksta stentorg
Knutby	Wik
Kroppsjön	Örby
Kärr norr om Sjödyn	Östra Nåsten
Lena	Husby

Biotopskydd

Småbiotoper som uppfyller kriterierna i bilaga 1 till förordningen om områdesskydd (1998:1252) är generell skyddade som biotopskyddsområde enligt miljöbalken 7 kap 11 § (1998:808). Inom biotopskyddsområde får inte bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön. Länsstyrelsen kan meddela dispens från bestämmelserna. De biotoper i jordbruksmark som täcks av det generella skyddet är alléer (längs väg eller före detta väg, även i öppet landskap som inte utgörs av jordbruksmark), källor med omgivande våtmark, odlingsrösen, småvatten och våtmarker (inklusive öppna diken), stenmurar, åkerholmar (om högst 0,5 ha) samt naturliga bäckfåror om minst 2 meter bredd. För exakta definitioner av biotoperna se lagtexten.

Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och numera även kommunen kan därutöver besluta om avgränsade biotopskyddsområden om högst en halv hektar för vissa definierade typer av biotoper i skogs- respektive odlingslandskapet. Skogsstyrelsen har hittills inrättat 36 biotopskydd om sammanlagt 92,7 hektar i Uppsala län. För närmare information hänvisas till ”Skogens pärlor” på <http://www.svo.se>. I odlingslandskapet finns i dagsläget inga avgränsade biotopskydd.

Strandskydd

Miljöbalken (MB) 7 kap 13-16 § behandlar strandskydd. Skyddet avser att trygga allmänhetens tillgång till vattenområden och bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtliv. Strandskyddet gäller vanligtvis 100 meter in och ut från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd för alla sjöar och vattendrag, oavsett storlek. På vissa ställen är det utvidgat, dock högst till 300 meter från strandlinjen. Detta gäller bl a Björklinge-Långsjön, sjöarna i Vällenområdet och Funbo-Lännaområdet, liksom längs Hågaån, delar av Fyrisån samt obebyggda delar av Mälarstranden.

Inom strandskyddsområde får normalt sett ingen exploatering ske, men inte heller andra åtgärder som hindrar allmänhetens tillträde eller väsentligen försämrar livsvillkoren för djur- och växtarter. Dispens kan i vissa fall beviljas om det finns sådana särskilda skäl som beskrivs i MB. För närmare information om strandskyddsbestämmelser och strandskyddsavstånd hänvisas till länsstyrelsen eller stadsbyggnadskontoret i kommunen.

Skydd för landskapsbilden

I naturvårdslagen (NVL) 19 § i dess lydelse före den 1 januari 1975 står att läsa:

”Finnes anledning att antaga att nybyggnad, upplag eller annat arbetsföretag av visst slag, som ej omfattas av tillståndstvång enligt 18 §, skulle inom visst område komma att i väsentlig mån skada landskapsbilden, äger länsstyrelsen förordna att företag av det slaget icke må utföras inom

det området utan länsstyrelsens tillstånd. I samband med tillstånd må länsstyrelsen meddela sådana föreskrifter att företagets menliga inverkan på landskapsbilden såvitt möjligt begränsas eller motverkas.”

NVL 19 § förändrades 1974, men beslut enligt 19 § som tagits före 1974 gäller fortfarande med sin gamla lydelse och innebörd. Förordnandet gäller inte företag som ska prövas enligt miljöbalken. I Uppsala kommun finns tolv förordnanden enligt landskapsbildsskyddet. Sex för större avsnitt, dalgångar och sex mer begränsade, därav fyra kyrkor.

Almunge kyrka

Bladåkers kyrka

Dalbydalen med Dalbyviken

Faringe kyrka

Fyrisåns dalgång, Kungsängen-Flottsund

Fyrisåns dalgång Lena kyrka-Ekeby kvarn

Jumkilsåns dalgång, Ullbollsta-Hjälsta

Knutby kyrka

Lövstahagarna

Område öster och norr om Dannemorasjön

Område öster om Djurgårdens naturreservat

Uppsala-Näsdalen

Naturminnen

Miljöbalken 7 kap 10 § lyder: ”Ett särpräglad naturföremål får av länsstyrelsen eller kommun förklaras som naturminne om det behöver skyddas eller vårdas särskilt. Förklaringen får omfatta även det område på marken som krävs för att bevara naturföremålet och ge det behövligt utrymme.” Förordnandet används för att skydda enstaka naturföremål, t ex trädgångar eller flyttblock. Stora ekar är det vanligaste naturminnena i Sverige. I kommunen finns 12 naturminnen.

Barrskogsområde, Rasbo häradsallmanning

Ek nordväst om Björnsundet, Vällen

Ek i Bälinge

Ek vid Stora Ljusbrunn

Ek i Vårdsätra

Gränseken i Vårdsätra

Enar i Grellsbo

Skogsområde nordväst om Björnsundet, Vällen

Tre tallar sydväst om Gåvsta

Trolltallen vid Ignesta

Värbundna eken, Norgarn

Vretatallen

Naturminnena beskrivs i länsstyrelsens meddelandeserie 2004:14.

Gränsbestämt fornlämningsområde

Alla fornlämningar är skyddade enligt lag. Enligt kulturminneslagen 2 kap 6 § är det ”förbjudet att utan tillstånd av länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning”. I lagen fastläs att för varje fornlämningsområde finns ett skydd omfattande även dess närmaste omgivning: ”Till en fast fornlämning hör ett så stort område på marken eller på sjöbotten som behövs för att bevara fornlämningen och ge det ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse. Detta område benämns fornlämningsområde”. För vissa fornlämningar har detta område gränslinjebestämts. I Uppsala kommun finns fyra sådana områden:

- Dragby gravfält
- Fullerö backar
- Gamla Uppsala
- Lövsta-Nederbacka

För nytillkomna objekt se Riksantikvarieämbetets system FMIS, www.fmis.raa.se

Byggnadsminnen

Följande byggnader i Uppsala kommun är skyddade enligt länsstyrelsebeslut med stöd av kulturminneslagen (1988:950) 3 kap. Om byggnaderna ägs av staten skyddas de enligt förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen.

När en byggnad förklaras för byggnadsminne anges även på vilket sätt byggnaden ska vårdas och underhållas samt i vilka avseenden den inte får ändras. Om det behövs får föreskrifterna också innehålla bestämmelser om att ett område kring byggnaden ska hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas.

Byggnadsminnen i staden, numreringen hänvisar till kartan nedan

1. Vetenskaps societetens hus
2. Skytteanum
3. Fd rektorsgården vid Katedralskolan
4. Oxenhuset
5. Backmanska huset
6. Linnéhuset i Sävja
7. Slottsbiografen
8. Villa Göth
9. Uppsala hälsobrunn och Eklundshof
10. Polacksbacken
11. Lägenheten Lugnet
12. Gymnastikhuset
13. Fd televerkets hus
14. Kemicum (kv. Kemicum)

15. Zoologen och Paleontologen
16. Ihregården
17. Geijersgården
18. Akademikvarnen
19. Vaksalaskolan
20. Botaniska trädgården
21. Carolina Rediviva
22. Uppsala slott
23. Dekanhuset
24. Domkapitelhuset
25. Domtrapphuset
26. Förra vice pastorshuset (Domkyrkoplan 4)
27. Gamla Domkapitelhuset (Domkyrkoplan 5)
28. Konsistoriehuset (Domkyrkoplan 7)
29. Linnéträdgården 30. Laboratorium Chemicum (kv. Munken)
31. Observatorieparken med vissa byggnader
32. Universitetshuset med parken
33. Gustavianum
34. Ekermanska huset
35. Ärkebiskopsgården
36. Linnés Hammarby
37. Uppsala Centralstation och ställverk
38. Landshövdingens fd stallbyggnad
39. Regnellianum (Fågelsången 3)

Övriga byggnadsminnen i kommunen

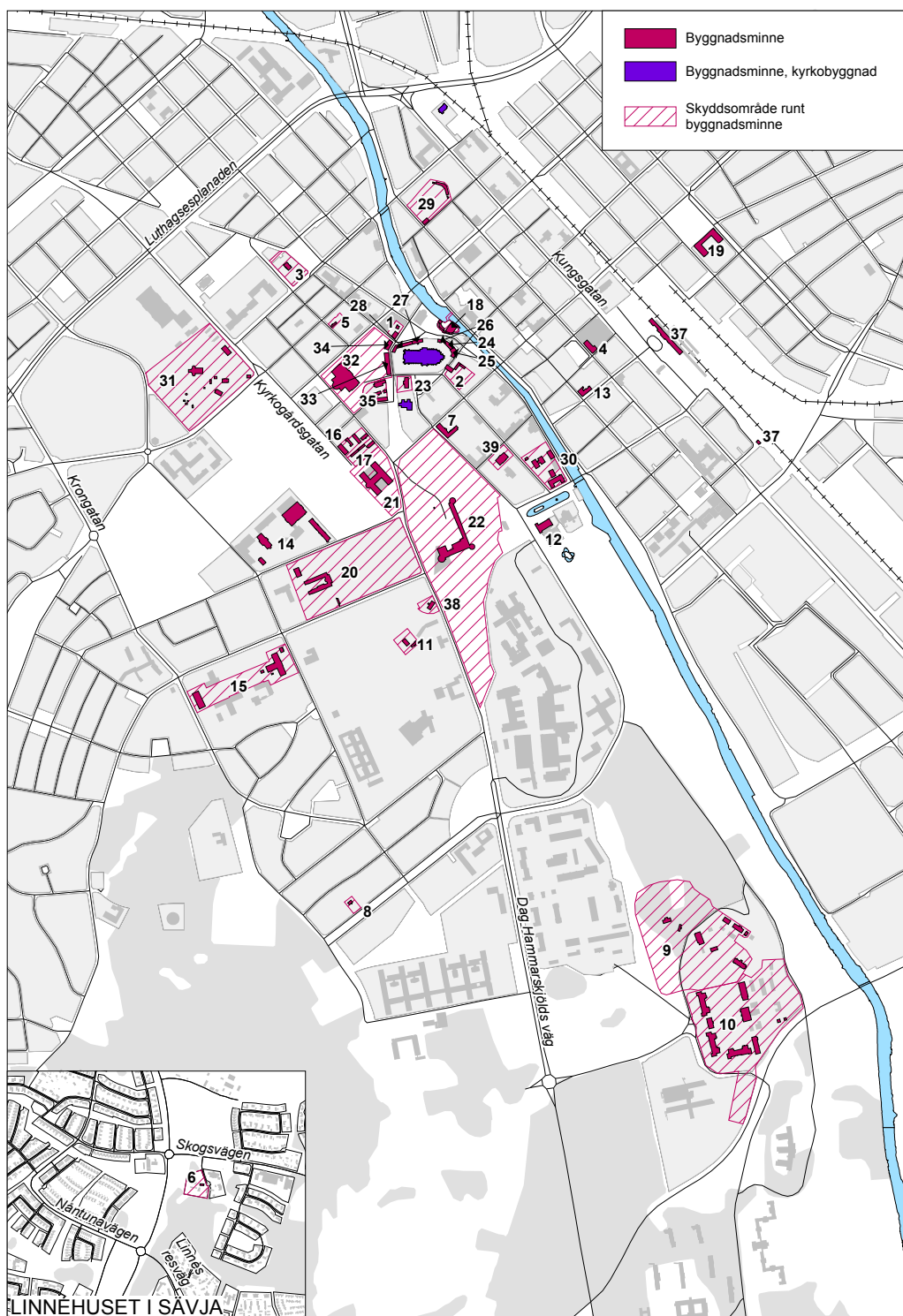
- Lena sockenstuga
- Altomta gård
- Ekeby by
- Salsta slott
- Skuttunge gamla prästgård
- Flottsunds fyr
- Focksta kvarn
- Vänge prästgård
- Wiks slott

Innehållet i beslutet erhålles av länsstyrelsen eller stadsbyggnadskontoret.

Förordnanden enligt väglagen

Enligt väglagen 47 § gäller att inom ett avstånd av 12 meter från ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd uppföras byggnader, göras tillbyggnader eller utföras andra anläggningar. Vidare får inte, utan tillstånd, andra åtgärder utföras som kan inverka menligt på trafiksäkerheten.

Länsstyrelsen kan, om det är nödvändigt med hänsyn till trafiksäkerheten, föreskriva att avståndet utökas, dock

Byggnadsminnen inom stadsområdet

högst till 50 meter. Vid korsning i samma plan mellan en allmän väg och en:

1. annan allmän väg
2. enskild väg som i större utsträckning används av allmänheten för trafik
3. järnväg
4. spårväg

Bestämmelserna om krav på tillstånd gäller inte inom områden med detaljplan.

Länsstyrelsen beslutade 2008-04-30 om utökad byggnadsförbud utefter det allmänna vägnätet. Tidigare beslut från 1988 har därmed upphört att gälla.

För länet som helhet har byggnadsförbudet utökats från det generella 12 meter från vägområdet till 50 meter för europavägar samt 30 meter för riksvägar och primära länsvägar. Uppsala kommun berörs av utökat byggnadsförbud enligt följande: 50 meter för väg E4:an samt 30 meter för vägarna 55, 72, 255, 272, 273, 282, 288, och 290.

Vattenskyddsområde

Länsstyrelsen eller kommunen kan förklara ett mark- eller vattenområde som vattenskyddsområde till skydd för grund- eller ytvattentillgång som nyttjas eller kan antas komma att nyttjas i framtiden.

Inom vattenskyddsområde gäller föreskrifter som har till syfte att skydda vattenförekomsten från utsläpp av föroreningar eller annan negativ påverkan. Inom en inre skyddszon gäller strängare skyddsföreskrifter än inom en yttre skyddszon. Föreskrifter för vattenskyddsområden är utformade för att säkerställa ett tillräckligt skydd på både kort och lång sikt, det vill säga i ett flergenerationsperspektiv. Skyddsföreskrifter ger närmare anvisningar om förutsättningarna för markanvändning inom respektive vattenskyddsområde. Föreskrifterna beaktar konsekvenser både av plötsliga och av kontinuerliga utsläpp från föroreningskällor. Detta gäller såväl punktkällor som diffusa föroreningskällor. Inrättandet av vattenskyddsområden medför vissa inskränkningar i rätten att fritt förfoga över fastigheter inom skyddsområdet anpassade efter lokala förhållanden och skyddsbehov. Vissa verksamheter är särskilt reglerade, framför allt sådana verksamheter som kan ge upphov till irreversibla skador eller skador med långtgående konsekvenser för vattnets kvalitet och kvantitet. Detta gäller exempelvis etablering av industriell verksamhet, utsläpp av avloppsvatten, markarbeten nära grundvattenytan eller deponering av avfall.

Beslut och föreskrifter om vattenskyddsområde regleras i miljöbalken 7 kap 21 och 22 §.

Länsstyrelsen har inrättat nedanstående vattenskyddsområden samt skyddsföreskrifter för respektive område.

Gunsta

Gävsta

Järlåsa

Knutby

Ramstalund

Uppsala- och Vattholmaåsarna

Vänge

Områden med särskilda regler för avloppsanordning

För att inrätta en avloppsanordning avsedd för 25 person-ekvivalenter eller färre, samt för att ansluta en vattentoalett krävs tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Är ingen vattentoalett ansluten krävs endast en skriftlig anmälan till nämnden. Kommunen får dock föreskriva

att det ska fordras tillstånd även i ett sådant fall inom vissa delar av kommunen, om det behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet.

Enligt Föreskrifter om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd i Uppsala kommun, beslutade av kommunfullmäktige 26 januari 2004 33 §, krävs inom nedanstående särskilt känsliga områden tillstånd för installation av avloppsanordning även om vattentoalett ej är ansluten:

Sunnersta, Graneberg, Vårdsätra, Nantuna-Lugnetområdet, Starbo-Kvarnbo, Husbyborg, bebyggelsen runt Trehörningen, (Marielundsområdet med flera), Skansenområdet-Skölsta, Länna-Löt, Bodarna, Övernäs, Ytternäs norra, Vreta och Ytternäs.

Inom området Björklinge-Långsjön (Sjöhagen, Tibble, Sandbro, Kambo, Lisselbo med flera) föreligger jämlikt miljöbalken 9 kap 4 § förbud mot allt utsläppande av avloppsvatten, fast ämne eller gas.

Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Regeringen har 1992-04-02 med stöd av miljöskyddslagen (1969:3879) tredje stycket 2 § och 8 § meddelat förbud mot allt utsläppande av avloppsvatten, fast ämne eller gas utöver vad som för närvarande sker inom Björklinge-Långsjöns avrinningsområde samt mot uppläggande av fast avfall så att nämnda vattenområden kan förorenas. Motsvarande bestämmelse är överfört till miljöbalkens 9 kapitel 4 §. Området är inte markerat på kartan, men sammanfaller med det sistnämnda området ovan under särskilda regler för avloppsanordning.

Förordnande enligt plan- och bygglagen (PBL) 12 kap 4 §

Två förordnanden enligt PBL 12 kap 4 § redovisas på kartan. Dels gäller det försvarsintresset runt Uppsala flygplats (riksintresse), dels miljön kring Salsta slott (riksintresse för kulturmiljövärden). Förordnandet innebär att bygglov och förhandsbesked inom området kan överprövas av länsstyrelsen om det kan befaras att riksintresset inte tillgodosätts. Notera att förordnandet kring Uppsala flygplats ännu inte (26 maj 2010) ändrats i enlighet med det nya påverkansområdet enligt försvarsmaktens beslut om riksintresse 2010-02-17 (se vidare bilaga 3 riksintressen).

Kulturresevat

Linnés Hammarby. För mer information se länsstyrelsens hemsida: www.c.lst.se

Täkttillstånd

Kågarbol (NCC)

Rossla 1:1 & 2:2 (Vendels grus AB)

Grän (Vägverket)

Bälunge-Lövsta 2:12 (Skanska)

Björklinge-Åsby 5:1 (Swedrock)

Holvarby Ballast (NCC)

Olunda (Swedrock)

BILAGA 3

Riksintressen

Här anges de riksintressen som fanns i juni 2010. Förändringar kan ha skett. För en uppdaterad lista och karta, se www.uppsala.se.

Underlagskarta G Riksintressen

Miljöbalkens (MB) 3 och 4 kapitel har övertagit naturresurslagens (NRL) regler om utpekande av riksintressen, det vill säga särskilda områden eller anläggningar som har ett stort värde eller stor betydelse i ett nationellt perspektiv. Centrala verk som Fiskeristyrelsen, Naturvårdsverket, Banverket, Riksantikvarieämbetet, Vägverket, Fortifikationsverket med flera har angett områden som man bedömer vara av riksintresse. Kommunen ska sedan i sin planering visa på vilket sätt riksintressena kan tillgodoses. Skyddet för riksintressen verkar i huvudsak vid aktualisering av förändrad markanvändning genom att hushållningsbestämmelserna ska tillämpas vid prövning enligt miljöbalken, övrig speciallagstiftning för prövning av fysiska verksamheter och vid planering och prövning enligt plan- och bygglagen. Ett riksintresse innebär inte ett förbud mot åtgärder i eller i närheten av området. Åtgärder som däremot påtagligt kan komma att skada ett riksintresse får inte komma till stånd. Om ett riksintresse står i konflikt med ett annat allmänt intresse ska riksintresset ges företräde.

Fiske

(MB 3 kap 5 §)

Enligt MB 3 kap 5 § ska mark- och vattenskyddsområden som har betydelse för vattenbruket så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra näringarnas bedrivande. Mälaren inklusive Ekoln är av riksintresse för yrkesfisket.

Naturvård

(MB 3 kap 6 §)

Mark- och vattenområden som har betydelse ur allmän synpunkt på grund av områdets naturvärden ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Områdena som är av riksintresse för naturvärden ska skyddas mot åtgärder som avses i första stycket (MB kap 3):

- N 15 Tämnaren
- N 16 Vikstaåsen
- N 21 Andersby ängsbackar
- N 23 Ryggmossen
- N 24 Vissjön N 66 Örby
- N 25 Björklinge-Långsjön
- N 26 Junkilsåns ravin jämte sidoraviner
- N 27 Fiby urskog
- N 30 Harparbollund
- N 31 Almungemassivet
- N 32 Vällenområdet och Bennebol
- N 44 Lunsen
- N 48 Rungarn
- N 50 Aspbladsmossen
- N 52 Degermossen
- N 59 Frötunaviken
- N 61 Faringe
- N 63 Långbergsbacken
- N 65 Ekeby-Ånge
- N 68 Kungshögarna
- N 71 Styggkärret
- N 72 Fäbodmossen
- N 73 Knutby
- N 74 Våtmarker kring Hosjön
- N 75 Ulvsbygden
- N 76 Hågahögen
- N 77 Uppsala-Näsdalen
- N 78 Ultuna källa

För beskrivning av områdena hänvisas till länsstyrelsen eller fritids- och naturkontoret. Även Natura 2000-områden utgör riksintressen för naturvärden. Till del sammanfaller de med objekten i listan ovan, även om gränserna inte helt sammanfaller eftersom besluten tillkommit i olika ordning. Lista över Natura 2000-områden återfinns i bilaga 2 Förordnanden.

Energidistribution

(MB 3 kap 8 §)

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpade för anläggningar för industriell produktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering ska enligt MB 3 kap 8 § så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar. Samtliga kraftledning med 70, 220 och 400 kV inom planområdet utgör riksintressen.

Vindkraft

Beslut om riksintresse för vindkraft i Uppsala kommun fattades 2008-05-19. Riksintresset preciseras i samarbete med Heby kommun.

Kommunikationer

(MB 3 kap 8 §)

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpade för anläggningar för industriell produktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering ska enligt MB 3 kap 8 § så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

FLYGPLATSER

Stockholm-Arlanda flygplats är Sveriges internationella huvudflygplats och nav för inrikestrafiken. Flygplatsen har idag tre start- och landningsbanor varav två parallella. Flygplatsen är av riksintresse enligt miljöbalken 3 kap 8 § och genererar ett sk influensområde. Områdets utbredning ska garantera att inte flygplatsens framtida utveckling riskeras på grund av motsättningar med bebyggelse.

2008-06-23 beslutade Länsstyrelsen i Stockholms län att ersätta tidigare influensområde med ett nytt. Det nya området innebär att bullerstörningarna från flygplatsen minskar (se karta).

Uppsala flygplats utpekades 2008-12-19 av Luftfartsstyrelsen som riksintresse för civil luftfart. Kommunen avvaktar resultat av miljöprövning innan riksintresset preciseras.

VÄGAR

De kriterier som ställts upp för att vägar ska uppfattas som riksintresse är att vägen ska ingå i det nationella stamvägnätet eller vara en förbindelse mellan regionala centrum eller vara av särskild betydelse för regional eller interregional trafik eller att vägen förbinder kommunikationsanläggningar av nationellt eller regionalt intresse. Skyddet gäller både befintligt eller planerat vägnät. Enligt Trafikverket uppfylls dessa kriterier för E4:an, riksväg 55 och riksväg 72.

JÄRNVÄGAR

Riksintresse hävdas för Ostkustbanan och Dalabanan

enligt MB 3 kap 8 §. Riksintresset omfattas av samtliga spår och spåranläggningar som tillhör stomnätets infrastruktur. Med spår och spåranläggning avses förutom spåret på linjen också signal- och säkerhetsanläggningar, anordningar för elförsörjning av järnvägstrafiken samt teleanordningar som behövs för järnvägsspårens bestånd, drift och brukande. Avgränsningen inkluderar de stationer för resandebus och bangårdar för godshantering som tillhör stomnätet. Till järnvägens riksintresse hör även markreservat för planerade ny- och ombyggnadsåtgärder som kan förväntas ingå i stomnätet.

Totalförsvaret

(MB 3 kap 9 §)

Ett riksintresse för totalförsvaret är kopplat till bullerstörningarna från, och hindersfriheten som krävs av, flygverksamheten på Uppsala flygplats. Nytt påverkansområde har beslutats av försvarsmakten 2010-02-17.

Därutöver finns ett övningsfält i Skogstibble av riksintresse. Detta ger dock ingen omgivningspåverkan som kräver hänsynstaganden i den kommunala planeringen.

Utöver den redovisning som sker i översiktsplanen finns intresseområden för totalförsvaret som av sekretesskäl inte kan redovisas i kartmaterialet. Försvarsintresset är i sådana områden främst inriktat mot att följa olika markanvändningsförändringar. I de fall försvarets intressen berörs i plan- eller lovärenden eller i ärenden om förhandsbesked, inhämtas yttrande från försvaret och en särskild prövning sker i byggnadsnämnden. I Uppsala kommun kan riksintresset framför allt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Därför bör försvarsmakten kontaktas i tidigt skede i sådana plan- och bygglovärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 50 meter inom tätort. Kännedom om berörda områdens belägenhet finns hos stadsbyggnadskontoret och länsstyrelsen.

Friluftsliv och turism

(MB 4 kap)

Mark- och vattenområden som har betydelse ur allmän synpunkt med hänsyn till turismen och friluftslivet ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka eller skada natur- och kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter eller i närheten av tätorter ska särskilt beaktas. Områdena som är av riksintresse för friluftslivet ska skyddas mot åtgärder som avses i första stycket (MB kap 3 och 4). Målaren är med hänsyn till de samlade natur- och kulturvärdena av riksintresse enligt MB 4 kap. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om de kan ske på ett sådant sätt som inte påtagligt skadar natur- och kulturvärdena. Vid bedömningen ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas. Be-

stämmelserna innebär dock inte någon restriktion för utvecklingen av tätorter och det lokala näringslivet.

Kulturmiljövård

(MB 3 kap 6 §)

Mark- och vattenområden som har betydelse ur allmän synpunkt på grund av områdenas kulturvärden ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön.

Områdena som är av riksintresse för kulturvärden ska skyddas mot åtgärder som avses i första stycket (MB kap 3 och 4). I kulturminneslagen 1 kap 1 § fastläs att det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö samt att ansvaret för detta delas av alla - enskilda såväl som myndigheter. Behandlingen av kulturmiljöfrågor förutsätter en dialog mellan länsstyrelsen, kommunen och berörda fastighetsägare när förändringar blir aktuella. Ett sätt att åstadkomma en sådan dialog är att kräva bygglov för förändringar av befintlig bebyggelse som har betydelse för kulturmiljön.

Riksintressena inom planområdet är aktuella men gränserna är ofta schablonmässigt satta. Att ett område är av riksintresse för kulturmiljövården innebär inte i sig något skydd för kulturmiljön. Det som skiljer området från andra värdefulla miljöer är förpliktelsen att kommunen ska verka för skydd och att detta ska bevakas av staten.

Nedanstående områden utgör riksintresse för kulturmiljövården i Uppsala kommun. Kulturmiljövårderna framgår av de motiveringar och uttryck för riksintresset som finns redovisade för varje område.

K 27 Sätuna (Björklinge, Tensta och Viksta sn)

Motivering:

Herrgårdslandskap med karaktäristisk struktur och med arkitekturhistoriskt intressant bebyggelse från 1700- och 1800-talen.

Uttryck för riksintresset:

Medeltida ruin av sätesgård, herrgårdsbyggnad från 1740-talet, äldre flygelbyggnad, ekonomibyggnader, aléer samt torpbebyggelse.

K 28 Bålinge mossar (Bålinge och Skuttunge sn)

Motivering:

A. Mycket pedagogiskt komplex av boplatser från yngre stenålder invid dåtidens havsfjärdar.

B. Agrarhistoriskt intressant utdikningsföretag från 1800- och 1900-talet.

Uttryck för riksintresset:

A. Spår efter boplatser invid dåtida havsstrand - idag belägna i övergången mellan skogbevuxen moränmark och odlad mark.

B. Ett för det tidiga 1900-talet representativt torrläggings- och uppodlingsföretag med avvattningskanaler, vägnät, broar, ängslador och minnesstenar över företaget.

I området ingår även:

Odlingslandskap med gravfält av olika typer som avspeglar bebyggelseutvecklingen från yngre bronsålder till yngre järnålder, flera välbevarade bymiljöer bl a Hammarby samt vid laga skifte utflyttade gårdar med tidstypisk bebyggelse. Forsby snickerifabrik från 1914.

K 29 Skuttungeby (Skuttunge sn).

Motivering:

Bymiljö och sockencentrum med unik prästgårdsbebyggelse från 1600- och 1700-talen.

Uttryck för riksintresset:

Reglerad bybebyggelse från 1700- och 1800-talen, prästgård, kaptensboställe och trefaldighetskälla, medeltidskyrka och skolhus.

K 30 Gamla Uppsala samt Fyrisåns och Björklingeåns dalgångar. (Björklinge, Bålinge, Gamla Uppsala, Lena, Tensta och Ärentuna sn).

Motivering:

Centralbygd av stor betydelse för rikets historia med kontinuitet sedan bronsåldern och med monumentalt och traditionsbärande rikspolitiskt centrum under forn- och medeltid med kultplats, kungsgård och Sveriges första ärkebiskopssäte.

Uttryck för riksintresset:

Landets tätaste och mest omfattande bestånd av skärvstenshögar och boplatsslämningar från bronsåldern belägna i ådalgångarna. Gamla Uppsala med kungshögar och gravfält från järnåldern, lämningar av kungsgård och tidig medeltida domkyrka samt senare sockencentrum. Båtgravfältet vid Valsgårde, gravfält från bronsåldern vid Dragby med en för regionen unik hållkista äldre järnåldersgravfält med resta stenar och offerkälla vid Gödåker, yngre järnåldersgravfält med inslag av monumentala högar utmed Vattholmaåsen i Lena. Hålvägssystem utmed Uppsalaåsen. Björklinge, Lena, Tensta och Ärentuna medeltida kyrkor med anknäring till stormannaätter samt det medeltida Salstagodset med 1600-talsslott och omgivande herrgårdslandskap. Den raka 1600-talsvägen från Uppsala med stenvalvbro och gästgivaregård i Högsta samt med Björklinge kyrka som fond.

I området ingår även:

Flera anmärkningsvärda by- och kvarnmiljöer samt Vattholma bruksmiljö med byggnader från 1700- och 1800-talen.

K 31 Trätmot (Faringe sn).

Motivering:

Komplex fornlämningsmiljö från bronsålder och äldre järnålder.

Uttryck för riksintresset:

Talrika och tätt liggande rösen och stensättningar, boplatslämningar i form av skärvtenshögar, röjda ytor och terrasseringsringar invid dåtidens kustlinje, idag belägna i skogsmark.

K 32 Bladåkers centralbygd (Bladåkers sn).*Motivering:*

Herrgårdslandskap med anor från medeltiden men i huvudsak präglad under 1600-talet, som tydligt visar hur en medeltida bygd förändrats genom säteribildningar.

Uttryck för riksintresset:

Ett större äldre järnåldersgravfält och flera yngre järnåldersgravfält, de senare intill avhysta bytomter, rester av en tidig medeltida befäst gård vid Norrgarn, medeltida kyrka och sockencentrum, Norrgarns och Rungarns herrgårdar med 1700- och 1800-talsbebyggelse och herrgårdslandskap.

K 33 Bladåkers skogsbygd (Bladåkers sn).*Motivering:*

Komplex fornlämningsmiljö från bronsålder och äldre järnålder.

Uttryck för riksintresset:

Två gravfält och ett stort antal ensamliggande, eller i grupper belägna, rösen och stensättningar i strandnära lägen i dåtidens skärgårdslandskap samt röjningsröseområden.

K 34 Bennebols och Vällnora bruk (Bladåkers och Knutby sn).*Motivering:*

Bruksmiljöer ursprungligen från 1600-talet, vars lokalisering till skogsbygden illustrerar tidens decentraliserade utnyttjande av naturresurserna.

Uttryck för riksintresset:

Fördämningar, masugnar, slaggvarp, industribyggnader m fl produktionslämningar samt bostadsbebyggelse, huvudsakligen tillkomna under 1800-talet.

I området ingår även:

Ovanligt välbevarad fornborg vid sjön Vällnoren.

K 35 Uppsalaslätten och Jumkilsåns dalgång (Börje, Bälunge, Jumkils och Åkerby sn).*Motivering:*

Odlingslandskap med ovanligt rikt och delvis unikt innehåll av fornlämnings- och bymiljöer.

Uttryck för riksintresset:

Ett av landets mest omfattande stråk med boplatser från bronsåldern med ett stort antal skärvtenshögar intill forntida fjärdar. Ett till sin sammansättning unikt gravfält vid Broby med bl a husgrundliknande anläggningar samt talrika gravfält från äldre och yngre järnålder med inslag av större högar. Ett ålderdomligt vägnät markerat av runstenar vid övergångar samt milstenar knyter samman byar och medeltida kyrkor. Påtagligt välbevarade byar med

representativ bondebebyggelse, till stor del i timmer, från 1700- och 1800-talen.

K 36 Vaksala (Vaksala sn).*Motivering:*

A. Omfattande och representativa fornlämningsmiljöer, i huvudsak från bronsåldern men med väsentliga inslag från hela järnåldern.

B. Sockencentrum med intressant kyrkplats.

Uttryck för riksintresset:

A. Grav- och boplatsoområden med stensättningar, skärvtenshögar, röjda ytor och terrasseringsringar från främst bronsåldern. Äldre och yngre järnåldersgravfält, de senare belägna intill nuvarande eller övergivna byar samt runstenar.

B. Vaksala medeltida kyrka, tiondebod, prästgårdsbyggnader m m.

I området ingår även:

Eke, Jälla och Vittulsbergs herrgårdar, Vallby skola från 1700-talet, lerhuset på Råby gård samt arrendeegnahem från 1930-talet.

K 37 Rasbo - Funbo (Funbo och Rasbo sn).*Motivering:*

A. Odlingslandskap med mycket rikt innehåll av fornlämnings-, by- och torpmiljöer.

B. Herrgårdslandskap av medeltida ursprung.

Uttryck för riksintresset:

A. Stråk med rösen och skärvtenshögar från främst bronsåldern i områdets norra del. Flera varierade gravfält från äldre och yngre järnålder samt fyra fornborgar. Bymiljöer med bebyggelse från 1700- och 1800-talen. Rasbo och Funbo sockencentra med medeltida kyrkor, prästgårdar och sockenstugor från 1700-talet. Ålderdomligt vägnät markerat med runstenar vid vadställen samt stenvalvsbro från 1700-talet i Funbo.

B. Lämningar efter de medeltida sätesgårdarna Näsudden och Yttergård. Frötuna, med omfattande herrgårdslandskap, huvudgård, utgårdar och torp samt Hallkveds medeltida kungsgård, båda med bebyggelse från 1700- och 1800-talen.

K 38 Åland (Ålands sn).*Motivering:*

Odlingslandskap i randbygd från yngre järnålder omgivet av ett anmärkningsvärt stort antal fornborgar.

Uttryck för riksintresset:

Fem fornborgar på bergskränen runt dalgången, två yngre järnåldersgravfält, medeltida kyrka, Österby herrgård och Kölva gästgivaregård med välbevarade byggnader från 1700- och 1800-talen.

I området ingår även:

Stationshus från 1873 invid norra stambanan samt kvarn- miljö.

K 39 Hågaåns dalgång (Bondkyrko, Läby och Vänge sn).*Motivering:*

Viktig forntida dalgångsbygd med monumentala fornlämningar samt by- och kyrkomiljöer.

Uttryck för riksintresset:

Boplatskomplex från bronsåldern vid Håga, fornborg, storkögarerna vid Håga och Vadbacka, vägbank, flera gravfält med varierad sammansättning samt vägbank och flera äldre vadställen markerade av fornlämningar. Medeltida kyrkomiljöer i Läby och Vänge, Ekeby och Långtibble reglerade byar, stenvallbron och vasamonumentet från 1800-talet vid Läbyvad.

I området ingår även:

Brunna stationssamhälle med kvartersindelad plan och välbevarad sen 1800-talsbebyggelse.

K 40 A Uppsala stad.*Motivering:*

Stadslandskap, sedan medeltiden präglad av kyrkans, centralmaktens och universitetets monumentala byggnader, med rutnätsplan och raka tillfartsvägar från 1600-talet.

Uttryck för riksintresset:

Domkyrko- och universitetsstadens bebyggelse med institutioner och studentnationer från medeltid och framåt samt slottet från 1500-talet. Gatunät med kvarvarande medeltida drag, rätvinklig rutnätsplan och tillfartsvägar från 1600-talet samt tomtstrukturen med bevarade rester av oregelbundna tomter från tiden före 1643 års reglering. Partier av småskalig trästadsbebyggelse, stora regementsområden och flera monumentala miljöer med offentliga byggnader. Vetenskapshistoriskt unika trädgårdsanläggningar samt parker. I anslutning till den äldre stadskärnan finns även bostadsområden från 1900-talets första hälft och efterkrigstiden av plan- och arkitekturhistoriskt intresse.

K 41 Storåns och Sävjaåns dalgångar (Danmarks, Funbo sn).*Motivering:*

Odlingslandskap utmed den under forntiden betydelsefulla Långhundraleden med ett rikt innehåll av monumentala fornlämningar samt medeltidsminnen av rikspolitisk betydelse.

Välbevarad socialhistoriskt intressant bebyggelsestruktur från tiden före 1800-talet.

Uttryck för riksintresset:

Ett flertal fornborgar, den största benämnd Broborg belägna vid åpassage med stora äldre järnåldersgravfält. Talrika yngre järnåldersgravfält, flera med inslag av storkögar, runsten som omtalar brobygge vid vadstället

Falebro med ett av Mälardalens lägst belägna gravfält, kungavalplatsen Mora stenar, medeltida kyrkomiljöer och välbevarade sockencentra. Flera herrgårdsmiljöer från 1700- och 1800-talen, Linnés Hammarby samt bymiljöer med främst 1700- och 1800-talsbebyggelse.

K 42 Sävåns dalgång (Hagby och Skogstibble sn).*Motivering:*

Odlingslandskap med forntida bebyggelselämningar i karaktäristiska lägen som visar bebyggelseutvecklingen alltifrån stenåldern till 1800-talet.

Uttryck för riksintresset:

Yngre stenåldersboplatser i höjdlägen vid Holmbro och Vrå, bronsåldersboplatser med rösen, skärvstenshögar och skålgropar, bl a vid Tjälänge, gravfält från järnåldern med de yngre intilliggande byarna, fornborg vid Tibble, runstenar och hålvägar vid Focksta, Skogs-Tibble romanska kyrka, bebyggelse från främst 1800-talet i Hagby och Testa byar. Eka och Sunnanå herrgårdar med 1700-talsbebyggelse samt Focksta kvarnmiljö.

K 43 Uppsala-Näs (Uppsala-Näs sn).*Motivering:*

Odlingslandskap i utpräglad sprickdal med en illustrativ fornlämnings- och bebyggelsebild som visar förskjutningen av en intensiv bronsåldersbosättning mot lägre belägna marker under järnåldern.

Uttryck för riksintresset:

Stråk med rösen, stensättningar, skärvstenshögar och skålgropar i huvudsak från bronsålder. Gravfält från äldre och yngre järnålder, bl a den stora Stabbyhögen från vendeltid. Medeltidskyrka och äldre fristående f d sakristia som hört till en tidigare träkyrka, radbyarna Högby, Lörsta och Stabby samt de mindre herrgårdarna Ytternäs, Vängelsta och Söderby, alla med 1700- och 1800-talsbebyggelse.

K 44 Wiks slott och Balingsta (Balingsta sn).*Motivering:*

Odlingslandskap längs gammal väg med herrgårds-, kyrko- och bymiljöer kring ett av landets bäst bevarade medeltida fasta hus.

Uttryck för riksintresset:

Bronsåldersmiljö och flera järnåldersgravfält, väg med flera runstenar samt Wiks senmedeltida stenhus med anor från 1200-talet samt omgivande herrgårdsmiljö med byggnader från framförallt 1700- och 1800-talen och herrgårdskapet. Balingsta romanska kyrka och sockencentrum samt grunden av 1800-talskyrkan. Balingstaby reglerade radby med gravfält från yngre järnåldern och bl a två militieboställen med 1800-talsbebyggelse.

BILAGA 4

Värdebeskrivningar mm till planerade naturreservat

Plankarta 1E Mark- och vattenanvändning

Nedanstående värdebeskrivningar hänvisar till de föreslagna nya naturreservaten som markerats på karta 1. Bortsett från Årike Fyris (1) är det staten som ombesörjer reservatsbildningarna, vilka huvudsakligen motiveras av områdenas höga naturvärden. I Fjällnoraområdet (11) har kommunen också ett tydligt intresse (friluftslivs- och rekreationsområde). Områdena, liksom deras gränser, är mer eller mindre preliminära, vilket innebär att förslag i planen kan falla bort och nya områden kan komma ifråga.

1. Årike Fyris

Fyrisån, åsen och de närbelägna åker- och ängsmarkerna söder om Uppsala utgör ett mycket viktigt rekreationsområde. Det är också ett viktigt ekologiskt objekt genom sin betydelse som flyttfågelstråk och häckningslokal samt på grund av sankängarnas långa kontinuitet och artrika flora. Ultunaåsen har utpekats som skyddsvärd i utredningen av skyddsvärd statligt ägd skog. I området ligger Kungsängens naturreservat, samt naturreservatet Nántuna lund. Hela området utgör riksintresse för kulturmiljövården samt ingår i den sk ”Uppsala rikspark” (KS 1997). Arbete med kommunal reservatsbildning pågår.

2. Björnomeskogen

Ett skogs- och våtmarksområde, präglad av blockrik mark med hållmarkspartier i höjdlägen samt myrar, sumpskogar och glupar i de lägre partierna. Typiskt för området är en stor trädslagsvariation. Skogsmarken består av naturskogsartade barr- och blandskogar, rika på död ved, samt lövrika hyggen och ungskogar med uppväxande björk, asp, ek och lind. Ung asp bildar rena bestånd på vissa platser.

3. Anddalsglupen

Anddalsglupen tillsammans med anslutande våtmarker uppströms och nedströms utgör en av de hydrologiskt och biologiskt mest omväxlande glupmiljöerna i kommunen. Även bortsett från glupaspekterna på objektet har bäcken bevarandevärde som en (i huvudsak) orörd skogsbäck. Mycket högt naturvärde i kommunens inventering. Glupen är också utpekad som nationellt värdefull vattenmiljö.

4. Sånkkärret

Detta är en av länets finaste miljöer av näringsrik glup, rikskärr, källsprång och rik sump- och fuktskog. Skogsbruket runt glupen har inte varit särskilt intensivt, vilket höjer naturvärdet. I anslutning till glupen finns också lundartade partier. Mycket stora värden finns kvar, särskilt längs bäcken. Högsta naturvärde i kommunens inventering.

5. Risboskogen

Äldre, mossrik grandominerad skog i småblockig terräng. Naturvärdena är huvudsakligen knutna till död ved i olika nedbrytningsstadier. Reservatsbildningen har påbörjats av länsstyrelsen. Den beräknas slutföras under år 2010.

6. Bandarbo kärr (”Hocksbo glupen”)

Bandarbo kärr och de ädellövriska omgivningarna är utan tvekan en av de intressantaste glupmiljöerna i kommunen och utgör en oas i det omgivande barrskogslandskapet. Det stora inslaget av sydliga arter som här växer vid eller nära nordgränsen av sin svenska utbredning är anmärkningsvärd. Mycket högt naturvärde i kommunens inventering.

7. Storskogen

Ett stort, tätortsnära skogsområde sydost om Storvreta. Området utgör ett centralt avsnitt, det i stort sett minst skogsbrukspåverkade, av Örlösans nordvästra del. Området består av småkuperad moränmark omväxlande med mer eller mindre utdragna myrar, merparten påverkade genom dränering. Större delen av fastmarken är bevuxen med gammal barrblandskog.

Den södra delen är lövrik med stort inslag av asp i olika dimensioner. Bevarandevärdena är främst knutna till gammelskogen samt de värdefulla aspmiljöerna. Många krävande och hotade arter som är beroende av dessa naturtyper är funna i området, bl a cinnoberbaggen som är en av länets viktigaste ansvarsarter. Storskogen är Natura 2000-område men har också höga värden för friluftslivet och är flitigt nyttjat som strövområde. Statlig reservatsbildning pågår.

8. Edshammarskogen

Statligt, samt av Uppsala Akademi ägd skog som utpekats som skyddsvärd. Området ingår i en större närrekreationsmark för Vattholma tätort.

9. Ola

Ett sammanhängande skogsbälte av naturskogskaraktär. Det växer mest gran, men det finns också grova tallar och på några håll går barrskogen över i lövrika lundpartier. Skogen är av alla åldrar och det finns gott om lågor som hyser många sorters insekter. Landskapet är varierat och småbrutet, moränen är blockrik och det finns kärr, mossar och fuktiga områden. Den föreslagna reservatsbildningen är en utvidgning av det befintliga naturreservatet Ola.

10. Funbosjön med omgivning

Helhetsmiljö kring Funbosjön innefattande skogs- och jordbruksmarker. Friluftsvärden och landskapsvärden, natur- och kulturmiljöer. Biologiska värdekärnor. Hela landskapet kring sjön är av riksintresse för kulturmiljövärden. Själva Funbosjön (och Sävjaån) utgör Natura 2000-område, liksom ett särskilt värdefullt vattenområde enligt denna plan.

11. Fjällnora

Fjällnora utgör ett välfrekventerat friluftsområde för hela Uppsalas befolkning. Friluftsgården med bad, servering,

övernattningsmöjligheter mm utgör området nav. Det finns även en hel del höga biologiska naturvärden inom området. Värdena utgörs av äldre skogsbestånd, såväl i barr- som blandskog, men även av bryn- och hagmarker med grova lövträd, främst ek. Många förekomster av krävande och sällsynta arter finns registrerade i området. Sjön Trehörningen är utpekad som särskilt värdefullt vattenområde. Större delen av det föreslagna reservatsområdet utgörs av kommunägd mark varför ansvarsfördelningen mellan stat och kommun bör diskuteras.

12. Högstaåsen

Högstaåsen är ett av de mest dominerande åspartierna norr om Uppsala och området har höga natur- och kulturvärden samt stora friluftsvärden. Skogen består till största delen av gammal barrskog. Inom området finns också Dragby gravfält, fina betesmarker, kärr och öppna sandsluttningar, som är värdefulla för sällsynta insektsarter. Den föreslagna reservatsbildningen är en utvidgning av det befintliga naturreservatet Högstaåsen.

13. Älbyskogen

Äldre barrskog med inslag av grova aspar i varierad terräng. Naturvärdena i området är huvudsakligen knutna till asp och död ved i olika nedbrytningsstadier.

BILAGA 5

Värdebeskrivningar mm till värdefulla vattenområden

Underlagskarta A Grundvatten
Underlagskarta B Ytvatten

Med "Särskilt värdefulla vattenområden" avses de vattenområden i kommunen som i andra sammanhang, eller i och med detta planförslag, bedöms vara så värdefulla för kommunens vattenförsörjning, sin vattenkvalitet och/eller friluftslivet att dessa värden långsiktigt ska bevaras och utvecklas. Det är tillgången på vatten och vattnets kemiska och fysikaliska kvalitet som avgör skyddsvärdet. Vattnets kvalitet har i sin tur största betydelse för växt- och djurliv, friluftsliv eller för dricksvattenförsörjning. Några av nedan föreslagna områden är idag skyddade genom förordnanden som vattenskyddsområde, Natura 2000, naturreservat eller till skydd mot utsläpp av avloppsvatten enligt miljöbalken 9 kap 4 § (eg. miljöskyddslagen 8 §). I de fall särskilt skydd saknas bör det vara en långsiktig kommunal viljeinriktning att områdenas värden ska värnas och utvecklas. De särskilt värdefulla vattenområdena kan identifieras genom bokstavsbezeichnung på mark- och vattenanvändningskartan och på ytvatten- resp grundvattenkartorna. Se även kap 4.8 Naturresurser.

A. Mälaren - Ekoln

Hela Mälaren är av riksintresse för friluftslivet enligt miljöbalken 2 kap 2 §. Det är bl a därför som strandskyddet är utvidgat till 300 meter vid mälarkusten. Ekolns vatten är en regional vattenresurs i direkt förbindelse med Norrvattens vattentäkt i Görveln som bl a förser Knivsta kommun med dricksvatten. Ekoln kan eventuellt vara en viktig framtida vattenresurs för Uppsala kommun om Uppsalaåsens grundvatten av någon anledning blir kraftigt förorenat och inte längre kan användas. Ekoln har stort friluftsvärde för kommunen sommartid för bad och båt-liv men också vintertid för långfärdsåkning på skridsko. Mälaren är även av riksintresse ur fiskesynpunkt.

B. Fyrisån upp till Ulva kvarn

Kommunen har påbörjat en restaurering av vandringsvägen för lekmogen asp på väg till lämpliga grusiga lekområden. En återställning av sträckan upp till Ulva ökar vandringsmöjligheterna för aspen och kan på sikt även möjliggöra en satsning på Jumkilsån som lekplats för aspen. Nuvarande vattenkvalitet som medger överlevnad

för aspen måste värnas och helst förbättras ytterligare. Riksantikvarieämbetet har klassat Fyrisån som särskilt värdefullt vattenområde ur kulturmiljösynpunkt.

C. Siggeforasjön

Siggeforasjön ligger i Jumkilsåns övre lopp. Dess vattenkemi har norrlandskaraktär och en för kommunen ovanlig bottenflora som under åren varit en närbelägen lokal för botanikundervisning. Den goda vattenkvaliteten gör sjön till en viktig badsjö med en större strandnära campingplats. Det är viktigt att värna sjöns vattenkvalitet och badmöjligheter.

D. Jumkilsån

Källområdet för Jumkilsån är näringsfattigt med norrlandskaraktär vilket påverkar vattnets kemiska sammansättning. I åns övre lopp finns ett flertal längre stenigt grusiga strömsträckor som kan vara framtida lekplatser för fisken asp och andra strömlevande arter. När Jumkilsån rinner fram genom slättlandskapet syns tydliga erosionprocesser genom vattnets inverkan. Områden med aktiv erosion har länge varit viktiga studieobjekt för undervisning i geologi och naturgeografi. Genom erosion ökar fosforhalten successivt nedströms i åvattnet. De nedre delarna av Jumkilsån är även grönt kärnområde. Potentialen för att kunna öka den biologiska mångfalden av vattenlevande organismer är god. Jumkilsåns nedre sträckning med omgivande mark ingår i ett grönt kärnområde. Jumkilsån har av Riksantikvarieämbetet även klassats som särskilt värdefullt vattenområde ur kulturmiljösynpunkt.

E. Sävjaån -Funbosjön

Åsystemet från Visteby till Sävjaåns utlopp i Fyrisån är en viktig miljö för landskapsfisken asp. Aspen vandrar i slutet av april från Mälaren till sina lekplatser i Sävjaån och Funbosjön. Vattensystemet ingår i grönt kärnområde. Sävjaån-Funbosjön har av regeringen föreslagits ingå i EU:s nätverk av Natura 2000-områden till skydd för fiskarna asp, nissöga och stensimpa samt för utter. All verksamhet som kan riskera att väsentligt skada de skyddade arternas livsmiljö ställs under hårda restriktioner. Vattenkvaliteten ska värnas och på bästa sätt förbättras för att skydda och förbättra de skyddade arternas och andra arters livsmiljö.

F. Björklinge-Långsjön

Björklinge-Långsjöns vatten har en unik vattenkemi av vikt för biologisk mångfald och särskilt för ett flertal arter av kransalgen Chara. Sjöns vatten är i direkt förbindelse med grundvattnet i Uppsalaåsen i Björklinge. Sjön kalkrika vatten är en följd av grundvattentillförseln från åsen. Den goda vattenkvaliteten gör sjön betydelsefull för bad och friluftsliv för Uppsalaborna. Björklinge-Långsjön har sedan 1992 ett skydd mot förorening enligt miljöskyddslagen 8 §. Beslutet innebär förbud mot allt utsläppande av avloppsvatten, fast ämne eller gas avloppsvatten samt uppläggande av fast avfall inom Björklinge-Långsjöns avrinningsområde så att sjöns vattenområde kan förorenas.

G. Trehörningen

Fjällnora friluftsanläggning vid sjön Trehörningen har en välfrekventerad kommunal badplats och plogad isbana för skridskoåkning vintertid. Det är viktigt att värna vattenkvaliteten och fortsatta badmöjligheter i sjön. Sjön ingår även i ett grönt kärnområde.

H. Fyrväpplingensjöarna

Fyrväpplingensjöarnas kortfiskeområde omfattar Holmsjön, Skysjön, Grytsjön och Rörsjön och tillhör Skeboåns avrinningsområde. Skysjön är näringsfattig och övriga sjöar måttligt näringsrika. De fyra sjöarna inom korta avstånd från varandra har olika fiskbestånd. Amerikanska fiskarter har utplanteras i några av sjöarna. Området har stort rekreativvärde och har antagligen länets bästa förutsättningar för put and take-fiske. Omgivande markområde utgör ett grönt kärnområde. Områdets förutsättningar för fiske och friluftsliv ska bibehållas.

I. Tämnaren

Uppsala kommun har vattendom med tillstånd att överleda vatten från Tämnaren till Tassbäcken i Fyrisåsystemet. Överledningen är viktig för kommunens vattenförsörjning. Överledningen är också viktig för att kunna bibehålla en stabil grundvattennivå i staden så att byggnader inte skadas av sättningar eller på annat sätt. Tämnarens östra stränder är anmälda till EU:s Natura 2000-nätverk. Sjöns stränder är även grönt kärnområde av vikt för biologisk mångfald och friluftsliv.

J. Uppsala- och Vattholmaåsarnas grundvattenförekomst

Uppsalaåsen är en mycket viktig vattentäkt med stor kapacitet för att kunna försörja Uppsala med dricksvatten i framtiden. Vattholmaåsen är en östlig förgrening av åsen som förser Storvreta med vatten. Åssystemet har en av Sveriges potentiellt största grundvattentillgångar. Genom vattendom med tillstånd till överledning från Tämnaren och förstärkt en grundvattenbildning genom rening och infiltration av ytvatten i Uppsalaåsen är vattentillgången av största strategiska betydelse för kommunens tillväxt. Uppsala- och Vattholmaåsarna omfattas av beslut om skyddsområde för vattentäkt med skyddsföreskrifter för att förhindra verksamheter som kan medföra förorening av kommunens vattentäkter. Vid bebyggelseplanering ska bl a avledning av avloppsvatten och markarbeten prövas mot gällande skyddsföreskrifter för att grundvattnets kvalitet ska kunna skyddas.

BILAGA 6

Planförhållanden

Underlagskarta H Planförhållanden

Område med fastställd detaljplan

Detaljplanen reglerar markens användning, bebyggelse och andra anläggningar. En stor del av detaljplanerna är stadsplaner och byggnadsplaner enligt tidigare lagstiftning (före 1987). För dessa äldre planer gäller att de saknar genomförandetid vilket innebär att de kan upphävas av byggnadsnämnden utan att ersättning utgår för förlorad byggrätt. Den som planerar att bygga inom sådana områden bör kontakta byggnadsnämnden i tidigt skede.

Nybyggnadsförbud enligt byggnadslagen

I kommunen finns tre områden där nybyggnadsförbud gäller, enligt äldre lagstiftning (byggnadslagen 110 §). Enligt gällande lagstiftning (plan- och bygglagen 17 kap 14 §) ska förbudet fortfarande gälla. Detta innebär att bygglov inte ska lämnas för åtgärder som innebär väsentlig förändring av markens användning förrän viss trafik-, vatten-, avlopps- eller energianläggning för vilken kommunen inte ska vara huvudman har kommit till stånd. Två av dessa områden återfinns i Björklinge, det tredje i Vreta.

Område med områdesbestämmelser

Områdesbestämmelserna gör det möjligt för kommunen att styra förändringar och garantera en önskvärd utveckling av markanvändning och bebyggelse. Genom områdesbestämmelser kan bygglovsplikten utökas eller minskas. Lovplikten kan utökas så att den t ex reglerar byte av fasadmateriell och färg. Arbete pågår med att utarbeta områdesbestämmelser för de kulturhistoriskt värdefulla miljöer som inte skyddas av detaljplan.

Områden med samlad bebyggelse

På kartan redovisas de områden där byggnadsnämnden 2005-05-12 tolkat att samlad bebyggelse föreligger. Inom de markerade områdena krävs bygglov för mindre tillbyggnader och komplementbyggnader vilket inte annars krävs utanför detaljplan. Bygglovsplikten inom samlad bebyggelse motiveras av att ansamlingen av byggnaderna är av sådan art och omfattning att åtgärderna här i högre grad kan inverka på olika enskilda och allmänna gemensamma intressen.

Undantag från bygglovsplikt

Enligt plan- och bygglagen 8 kap 4b § får mindre tillbyggnader och komplementbyggnader på en- och tvåbostadshus utföras utan bygglov om huset ligger utanför detaljplanelagt område och inte ingår i samlad bebyggelse. Kommunen avgör vad som är att betrakta som ”mindre tillbyggnad” och komplementbyggnad.

Byggnadsnämnden beslutade 2004-03-18 att som ”mindre tillbyggnad” betraktas tillbyggnader på upp till 50 procent av den befintliga huvudbyggnadens bruttoarea, dock högst 40 kvadratmeter, under förutsättning att hela byggnaden nyttjas till samma ändamål som tidigare. En komplementbyggnad är en byggnad i högst en våning belägen i huvudbyggnadens omedelbara närhet samt fyller ett behov som komplement till bostaden. Åtgärden får inte utföras närmare tomtgränsen än 4,5 meter. Tillstånd kan komma att krävas enligt annan lagstiftning såsom t ex miljöbalken, kulturminneslagen, naturvårdslagen eller väglagen.

BILAGA 7

Länsstyrelsens granskningsyttrande

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

YTTRANDE
2010-05-13

2 (8)
Dnr: 401-1174-10

Enligt 4 kap 2 § PBL ska länsstyrelsens granskningsyttrande fogas till den antagna översiktsplanen.

Granskningsyppunkter
Allmänt

I den inledande texten till ÖP 2010 för Uppsala kommun finns kommunledningskontorets sammanfattning, där ett förtydligande och ett förslag på kompletteringar av samrådsförslaget inför utställning framförs. Länsstyrelsen anser att planförslaget har en i många avseenden bra redovisning och genomgång av gällande förutsättningar, relevanta utredningar och tillämpliga lagar men att kommunens eget ställningstagande i relation till de olika statliga intressena är ottydligt, därför kommer dessa isället att behöva hanteras i efterföljande planering. Lex i tematiska tillägg till ÖP 2010, fördjupningar av ÖP 2010, planprogram eller detaljplaner.

Länsstyrelsens granskningsyppunkter utifrån de fem prövningsgrunderna redovisas nedan.

Riksintressen
Riksintressen kulturmiljö och naturvärde

Uppsala kommun förväntas få en betydande bebyggelse- och omvandlingsutveckling under planperioden och flera av de större nya utvecklingsområdena sammanfaller delvis med områden av riksintresse.

Översiktsplanen uttrycker i allmänhet ett passivt förhållningssätt till hantering av riksintressena. Eventuella konflikter mellan utvecklings- och bevarandintressen samt mellan kommunala och statliga intressen är inte uttryckligt omhändertagna. Det är högst rimligt att kommunen anger sin uppfattning i områden där det finns betydande konfliktrisker, t ex i områden där det finns risk för påtaglig skada på och hinder för riksintressen. Ett exempel är om nya trafikleder byggs tvärs över Arummet som enligt Länsstyrelsens bedömning kan strida mot värdena inom riksintresseområdet K 40 A. Det gäller också de mer långsiktiga tankarna på expansion i slätområdena söder om Uppsala mellan Hovstallängen och Sjöva, som enligt Länsstyrelsens bedömning kan komma i konflikt med Natura 2000 och begreppet "staden på slätten". Konflikten är också uppenbar mellan expansion på slätten och handlingssinriktningen att utveckla det Limménska landskapet och herbattonerna.

Länsstyrelsen bedömer att kommunens ställningstagande och förhållningssätt till riksintressen för kulturmiljö och naturvärde bör utvecklas och klargöras i tematiska tillägg till översiktsplanen. Detta för att underlätta för efterföljande detaljplanarbeten som annars måste inledas med att klargöra de översiktliga överväganden som en ÖP borde ha gjort. Ett förhållande som kommer att förseña detaljplaneprocesserna.

Riksintresse Natura 2000

ÖP 2010 anger att konflikter med Natura 2000-områden ska hanteras i kommunala detaljplaner, vilket Länsstyrelsen bedömer som tillräckligt utifrån planeringsinriktningen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

YTTRANDE
2010-05-12

1 (8)
Dnr: 401-1174-10

Samhällsbyggnadsenheten
Anna Wikström
018-195135
Anna.Wikstrom@lansstyrelsen.se

Uppsala kommun
Kommunledningskontoret
753 75 Uppsala

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE
Dnr: 2010-05-12
KSA-2010-03-373
60 288

Uställning av förslag till översiktsplan 2010 för Uppsala kommun

Sammanfattning
Länsstyrelsen anser med beaktande av Länsstyrelsens granskningsyppunkter att planförslaget kan överlämnas till kommunfullmäktige för antagande.

Inledning
Uppsala kommun har översäat ett förslag till kommunomfattande översiktsplan (ÖP 2010) till Länsstyrelsen för granskning enligt 4 kap 9 § plan- och bygglagen, PBL. Planförslaget har varit utställt under perioden 2010-03-10 – 2010-05-12. De nu gällande planerna är Översiktsplan 2002 för Uppsala stad, Översiktsplan 2006 för Uppsala kommun och Trafikplan 2006.

Länsstyrelsen lämnade 2010-02-26 ett yttrande över samrådsförslag till översiktsplan. Kommunen har kommenterat Länsstyrelsens och andra remissinstansers yttranden i två separata samrådsredogörelser, och har till en del beaktat, redovisat och motiverat sitt ställningstagande till de syppunkter som framförts. Under samråds- respektive utställningsperioden har förslaget remitterats till statliga myndigheter. Yttranden som inkommit till Länsstyrelsen under utställningsperioden bifogas.

Överprövningsgrunder
Enligt plan- och bygglagen är översiktsplanen det model som ska användas för att redovisa hur kommunen vid efterföljande planläggning och prövning av frågor om lov tillgodor olika statliga intressen och bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälls- Översiktsplanen är ett strategiskt instrument som statliga myndigheter måste förhålla sig till i sina beslut gällande samhällsbyggnadsfrågor. Länsstyrelsen ska därför i granskningsyttrandet ange om kommunens förslag till översiktsplan:

1. inte tillgodor **riksintressen** enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (MB)
2. inte iaktar en **miljökvalitetsnorm** enligt 5 kap. MB
3. redovisar områden för landsbygdsbyggsutveckling i strandnära lägen (**LIS**), som inte är förenliga med 7 kap 18 § första stycket MB
4. inte har samordnats på lämpligt sätt gällande användningen av mark- och vattenområden som anger flera kommuner (**mellankommunala frågor**)
5. är olämpligt med hänsyn till bosendes och övrigas **hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor**, övervämmning eller erosion

Länsstyrelsen Uppsala län
POSTADRESS: 751 80 UPPSALA BESÖKSADRESS: HÄRNESPLANEN 3
TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 - 19 53 15 E-POST: uppsala@lansstyrelsen.se

YTTTRANDE

2010-05-14

Dnr: 401-1174-10

4 (8)

Yt- och grundvatten

Yt- och grundvatten ska uppnå miljö kvalitetsnormen god status till 2015 enligt EG:s direktiv 2000/60/EG. Vattenskyddet för Norra Östersjön har genom föreskrift (19FS 2009:36) beslutat om miljö kvalitetsnormer för kommunens yvatten och grundvatten. Miljö kvalitetsnormerna för vatten är bindande för kommuner och myndigheter då de träder i kraft. De handlingsriktningar och riktlinjer som presenteras i översiktsplanen är inte tillräckliga för att kunna uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten, vilket också uttrycks i miljö konsekvensbeskrivningen. Det framgår inte av översiktsplanen vilka åtgärder man avser att vidta inom planperioden för att uppnå miljö kvalitetsnormerna och vilka nödvändiga prioriteringar som görs. Det bör framgå vilka avrinningsområden som delas med andra kommuner och där alltså samverkan måste ske för att uppnå god vattenstatus. Länsstyrelsen ser positivt på att VA-strategi och dagvattenstrategi ska tas fram, men anser att det är viktigt att en *kommunövergripande VA-plan* finns för att hantera VA-frågor i hela kommunen. Även en vattenförsörjningsplan behöver tas fram.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

I förslaget till ÖP pekas inte områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (s.k. LIS-områden) ut. Eftersom planen påbjudes före 1 juli 2009 omfattas den av övergångsbestämmelser och denna fråga behöver inte behandlas. Kommunen kan peka ut LIS-områden i ett tematiskt tillägg till ÖP, eller vid nästa revidering av ÖP.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen vill betona vikten av samplanering med närliggande kommuner så att strukturer generellt kan utvecklas. Därigenom kan en planering och utbyggnad av såväl transportinfrastruktur som annan teknisk infrastruktur underlättas. Se även under avsnitt yt- och grundvatten angående mellankommunala frågor.

Miljö, hälsa och säkerhet

Inom kommunen finns många verksamheter såsom vägar, järnvägar, kraftledning och industri som medför miljö påverkan och krav på skyddsavstånd vid lokalisering av bebyggelse. Länsstyrelsen anser att översiktsplanens redovisning tillfredställande beaktar de riktvärden som finns framtagna av bl. a. Naturvårdsverket, Boverket och Trafikverket.

Övriga synpunkter

Kulturmiljö

Länsstyrelsen anser det positivt att kommunen i samrådsredogörelsen lyfter fram möjligheten att göra förnyelser inom ramen för ett nytt kulturmiljöprogram så att stadens industrihistoriska kulturarv och den moderna stadsbebyggelsen värderas och införlivas med övriga kommunala kulturmiljöer i ett kulturmiljöprogram. Länsstyrelsen noterar med glädje att kommunen påbörjat ett arbete med områdesbestämmelser för kyrkmiljöer i kommunen.

YTTTRANDE

2010-05-14

Dnr: 401-1174-10

3 (8)

Riksintresse järnvägstrafik, vägar och terminaler

Länsstyrelsen bevakar riksintressena i den fysiska planeringen och anser att det är mycket angeläget att kommunen i samverkan med Trafikverket har ett långsiktigt perspektiv i planeringen. Särskilt i expansiva områden, finns risker för att nya byggnadsprojekt och planer kan hindra en framtida utbyggnad av järnvägen. Ett exempel där mark bör reserveras snarast och där arbetet pågår är för nya järnvägsspår (två eller flera) på sträckan Stockholm - Uppsala.

Riksintresse totalförsvar

Området kring Uppsala flygfält har i ÖP 2010 markerats som riksintresse för totalförsvar. Riksintresset är kopplat till de bullerstörningar som uppstår vid nuvarande flyge- och skjutbaneverksamhet. Länsstyrelsen konstaterar i likhet med Försvarsmakten att kartan över påverkansområdet inte är uppdaterad i översiktsplanen. Den uppdaterade kartan kommer att gälla vid Länsstyrelsens handläggning.

Riksintresse civil luftfart

Stockholm - Arlanda flygfält

Stockholm - Arlanda flygfält är av riksintresse för civil luftfart. Riksintresset är i planen endast nämnt i bilagorna och underlagskartorna till planen och Länsstyrelsen anser att den redovisningen är tillräcklig.

Uppsala flygfält

Uppsala flygfält är av riksintresse för civil luftfart. Riksintresseområdet är inte preciserat. Riksintresset är i planen endast nämnt i bilagorna och underlagskartorna till planen. Länsstyrelsen kan inte göra en bedömning i detta skede om riksintresset har beaktats i tillräcklig omfattning, denna bedömning kommer ske i efterföljande program och detaljplaner.

Miljö kvalitetsnormer

Luftkvalitet

MKN för PM10 och kvävedioxid i utomhusluft överskrids sedan många år på vissa gatuavsnitt i centrala Uppsala. Den satsning på kollektivtrafik, t.ex. spårtrafik och stomlinjer, och minskning av framkomlighet för biltrafik som föreslås i ÖP 2010 kommer troligen att leda till lägre halter av partiklar (PM10) och kvävedioxid.

En förändring av staden kan dock leda till högre halter av luftföroreningar inom vissa områden och till att fler människor utsätts för luftföroreningar.

Åtgärdsprogrammet från 2006 och åtgärdsplanen för 2009-2010 kommer, under förutsättning att de genomförs, troligen att vara av större betydelse och ge snabbare förbättringar av luftkvaliteten än den föreslagna översiktsplanen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

YTTRANDE 6 (8)
2010-05-12 Dnr: 401-1174-10

Yttranden har inkommit från ett antal statliga myndigheter och bolag. Länsstyrelsens enheter har bidragit med underlag. I handläggningen av detta ärende har Linda Jonsson och Eva Amnéus Mattisson (Miljöskyddssektionen), Agneta Åkerlund (Kulturmiljösektionen), Göran Cederholm (Enheten för samhällsskydd och beredskap) och Eva Bergöhl (Samhällsbyggnadssektionen) deltagit. Beslut i detta ärende har fattats av Länsråd Leif Byman, Anna Wikström (Samhällsbyggnadssektionen) har varit föredragande.

Leif Byman

Anna Wikström

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

YTTRANDE 5 (8)
2010-05-12 Dnr: 401-1174-10

Kommunen har i utställningshandlingen minskat utbredningen av utvecklingsområdet Hovstallängan så att kontakten mellan Arke Fyris och Danmarksälåten behålls, vilket Länsstyrelsen anser vara positivt.

Fornlämningar
Det behövs en samlad utvärdering av fornlämningsituationen inom kommunen, då fornlämningar både är identitetskapande och starkt lagsskyddade. För att spara ett representativt urval till kommande generationer måste kulturmiljövårderna bli tydligare och komma in tidigt i planeringsprocessen.

Landsbygdsutveckling
Länsstyrelsen vill betona att brukningsvärd åkermark såväl inom som utanför exploateringsområdena så långt som möjligt ska skyddas från exploatering. Där åkermark tas i anspråk för exploatering för exempelvis infrastruktur bör hänsyn tas till arrendering av åkermarken så att den kvarvarande åkermarken kan brukas på ett rationellt och ekonomiskt sätt.

Klimat och energi
Länsstyrelsen anser att det är viktigt att kommunen redovisar hur klimat- och energifrågorna ska behandlas i efterföljande förhållande översiktsplaner, program och detaljplaner, för att kunna uppnå en hållbar utveckling.

Bredband
Länsstyrelsen menar att kommunen bör klargöra hur IT-infrastrukturen ska redovisas i efterföljande planering, för att kunna uppnå en hållbar utveckling.

Miljömål
Länsstyrelsen anser att bedömningen av måluppfyllelse för bl.a. miljö kvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag och Ett rikt odlingslandskap saknar beskrivning av planens påverkan på de biologiska värden och delmål som kvalitetsmålen syftar till.

Världsarvsområden
Länsstyrelsen vill gärna uppmärksamma den process som pågår angående världsarvsområden av fem föreslagna områden i Linnés historiska landskap, jfr sid 102-104 i planförslaget, så att frågorna om gränser och värdeklämningar i världsarvet samt gränser för buffertzoner kan beaktas. Länsstyrelsen avser att inkomma med kompletterande uppgifter som diskussionsunderlag.

Synpunkter på miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
Länsstyrelsen anser att kommunen gjort en bra miljökonsekvensbeskrivning, men att ÖP 2010 hade vunnit i tydlighet med en tätare koppling mellan MKB och planförslaget. Länsstyrelsen betonade i samrådsnotatet att kommunen bör fokusera mer på kommunens höga kulturvärden och att det behövs ett resonemang i MKB, om hur en stad med stora kulturhistoriska värden bör utvecklas. Detta resonemang saknas i föreliggande MKB och blir bl.a. därför en fråga för efterföljande planering.

BILAGA 8

Kommunfullmäktiges beslut

PROTOKOLLUTDRAG OCH FÖREDRAGNING

<p style="text-align: center;">Uppsala KOMMUN</p> <p style="text-align: center;">KOMMUNFULLMÄKTIGE</p> <p style="text-align: center;">Utdrag protokoll 2010-06-17</p> <p style="text-align: center;">§ 141</p> <p style="text-align: center;">KSN-2010-0-0735</p> <p>Kommunfullmäktige behandlar ärende Ser A nr 81, förslag till översiktsplan för Uppsala kommun, antagandehandling.</p> <p>Ärendets namn: Kommunfullmäktiges beslut – under förutsättning av kommunfullmäktiges antagande</p> <p>Ärendet rör: Uppdrag åt ansvariga nämnder att genomföra vissa övergripande utredningar, utveckling av nya verktyg för förbättrade konsekvensanalyser och kommunikation med medborgare i enlighet med föredragningen, samt</p> <p>Ärendet rör: Uppdrag till kommunteknikkontoret att proaktivt bevaka utvecklingen i vissa områden enligt föredragningen.</p> <p>Ärendet följer följande handlingar:</p> <p>Kommunstyrelsens förslag till översiktsplan 2010 för Uppsala kommun, delarna 1–4, KS-förslaget</p> <p>Gemensam reservation i kommunstyrelsen från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, (S)-(MP)-(V)-förslaget. En sammansällning av förslagen i reservationen har delats ut till kommunfullmäktiges ledamöter under sammanträdet, bilaga A § 141.</p> <p>Reservation i kommunstyrelsen från Miljöpartiet och Vänsterpartiet, (MP)-(V)-förslaget. En sammansällning av förslagen i reservationen har delats ut till kommunfullmäktiges ledamöter under sammanträdet, bilaga B § 141.</p> <p>Gunnar Hedberg (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.</p> <p>Däruöver yrkar Gunnar Hedberg (M) att förslaget ska ändras enligt nedan:</p> <p><i>Under rubriken "Vägar och parkeringar", sida 143 i antagandehandlingens del 1, ska det första styckets två inledande meningar även föras in på sida 36 i handlingen under rubriken "7. Sydvästslätten", och där ersätta de två sista meningarna.</i></p> <p>Liv Hahné (M), Cecilia Hamenius (FP), Gustaf von Essen (KD) och Urban Wästfång (FP) instämmer i Gunnar Hedbergs (M) bifallsyrkande till KS-förslaget och ovanstående tilläggs- och ändringyrkande.</p> <p>Maria Gardfjell (MP) yrkar, med instämmande av Lena Hartwig (S), Iona Szatmari Waldau (V), Erik Pelling (S), Jeanette Escamilla (V), Stavros Giannozoglou (S) Miriam Tijander Hollmer (MP), Ulla-Stina Claesson (V) och Peter Gustavsson (S) bifall till beslut i enlighet med (S)-(MP)-(V)-reservationen i kommunstyrelsen</p>	<p style="text-align: right;">2 (6)</p> <p>Iona Szatmari Waldau (V) yrkar, med instämmande av Maria Gardfjell (MP) och Emma Wallrup (V), också bifall till beslut i enlighet med (MP)-(V)-reservationen i kommunstyrelsen med den ändring att under rubriken "Biluppställningsplats" ska ordet <i>bör</i> i den första meningen bytas ut mot <i>ska</i>.</p> <p>Anföranden hålls av Sores Bladheide (V) och Rickard Malmström (MP), samt kommunalråden Stefan Hanna (C) och Marlene Burwick (S), vilka av kommunfullmäktige medgivits yttranderätt i kommunfullmäktige.</p> <p>Maria Gardfjell (MP) yrkar att kommunfullmäktige ska besluta om uppdrag till Gatu- och trafiknämnden.</p> <p>"att under 2011 ska Gatu- och trafiknämnden presentera hur ett spårvägsnät ska dras i Uppsala så att spårvägsinvesteringar kan göras."</p> <p>Niclas Malmberg (MP) yrkar att kommunfullmäktige ska besluta</p> <p>"att ÖP omarbetas genom att en riktlinje tillförs om att externhandeln ska styras till de tre befintliga externhandelsområdena Gränby, Boländerna och Stenåsen."</p> <p>Maria Gardfjell (MP), Niclas Malmberg (MP) och Iona Szatmari Waldau (V) talar i ordningsfråga.</p> <p>Gustaf von Essen (KD) yrkar att kommunfullmäktige ska besluta att uppdragen till kommunstyrelsen</p> <p style="padding-left: 20px;"><i>att under 2011 ska KS utreda hur ett spårvägsnät ska dras i Uppsala så att spårvägsinvesteringar kan göras.</i></p> <p>Maria Gardfjell (MP) instämmer i Gustaf von Essens (KD) tilläggsyrkande och återtar sitt tidigare lagda yrkande om uppdrag till Gatu- och trafiknämnden i samma fråga.</p> <p>Ordföranden redogör för hur de olika förslagen kommer att ställas under proposition.</p> <p>Kommunstyrelsens förslag ställs först under proposition, därefter förslag om ändringar och tillägg som framförs i de två reservationer som lämnats i kommunstyrelsen, (S)-(MP)-(V)-reservationen respektive (MP)-(V)-reservationen och vid sammanträdet.</p> <p>Förslagen i de två reservationerna i kommunstyrelsen ställs under proposition med angivande rubriker och ställningsvisningar, för att läsa förslagen i sin helhet hänvisas till bilagorna A och B i denna paragraf.</p> <p>Yrkande om ändrad att-sats i den gemensamma (S)-(MP)-(V)-reservationen tas upp som ett yrkande till kommunfullmäktige, då beslut med närliggande formulering har fattats av kommunstyrelsen.</p> <p>Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att fullmäktige bifaller förslaget.</p>
---	--

3 (6)

Ordföranden ställer proposition bifall till respektive avslag på tilläggs- och ändringsyrkande av Gunnar Hedberg (M) och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, avsnitt "Prioriterade utvecklingsområden" och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, avsnitt "Tillägg till översiktsplanen" och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige beslutar med 45 ja-röster mot 33 nej-röster att avslå förslaget. Tre ledamöter är frånvarande vid omröstningen. Hur omröstningen utfallit redovisas i **bilaga C § 141**.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, avsnitt "Vissa övergripande utredningar" och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, ändringar i antagandehandlingens del 1 rubrik "Uppsala är på väg mot klimatneutralitet" (sida 7) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, ändring i det andra stycket i antagandehandlingens avsnitt "2.3 Land och stad" (sida 12) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "4. Kungälvsexplanaden – Sjukhusvägen" (sida 35) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "6. Ulluna – väg 255 – Bergabrunna ... EA" (sida 36) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "8. Fålhagsleden" (sida 36) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "7. Sjövästälken" (sida 36) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige beslutar med 45 ja-röster mot 33 nej-röster att avslå förslaget. Tre ledamöter är frånvarande vid omröstningen. Hur omröstningen har utfallit redovisas i **bilaga D § 141**.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "10. Örnastubarn" (sida 37) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

4 (6)

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "11. Ny järnväg Uppsala - Enköping" (sida 37) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "Uppsala flygplats" (sida 37) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige beslutar med 45 ja-röster mot 33 nej-röster att avslå förslaget. Tre ledamöter är frånvarande vid omröstningen. Hur omröstningen har utfallit redovisas i **bilaga E § 141**.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "Cykelstråk på Långhusetgatan" (sida 38) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige beslutar med 44 ja-röster mot 34 nej-röster att avslå förslaget. Tre ledamöter är frånvarande vid omröstningen. Hur omröstningen har utfallit redovisas i **bilaga F § 141**.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "Nattvard och tätortsnära friluftsliv" (sida 39) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "Polerdammar" (sida 40) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "Indikatorer för trycksäkerhetsförhållanden" (sida 56) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "Stombuss/Trådbuss/spårväg" (sida 64) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "Nyteblerting" (sida 83) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, rubrik "Industriområdena i miljöer" (sidor 83-84) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (S)-(MP)-(V)-reservationen, tillägg rörande externhandel (sida 91) och finner att fullmäktige avslår förslaget.

Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige beslutar med 45 ja-röster mot 33 nej-röster att avslå förslaget. Tre ledamöter är frånvarande vid omröstningen. Hur omröstningen har utfallit redovisas i **bilaga G § 141**.

Beslut enligt ovan innebär att vid sammanträdet lagt tilläggssyrkande från Niclas Malmberg (MP) inte ställs under propositionen.

<p>5 (6)</p> <p>Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (MP)-(V)-reservationen, rubrik "7. <i>Sydvastlänken</i>" (sida 36) och finner att fullmäktige avslår förslaget.</p> <p>Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige beslutar med 45 ja-röster mot 12 nej-röster att avslå förslaget. 21 ledamöter avstår från att delta i omröstningen. Tre ledamöter är frånvarande vid omröstningen. Hur omröstningen har utfallit redovisas i bilaga H § 141.</p> <p>Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (MP)-(V)-reservationen, rubrik "5. <i>Grotsumda allé</i>" (sida 36) och finner att fullmäktige avslår förslaget.</p> <p>Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på förslag i (MP)-(V)-reservationen, rubrik "Bättningsplats", med av Ilona Szatmari Waldau (V) yrkad ändring i första meningen (sida 36) och finner att fullmäktige avslår förslaget.</p> <p>Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige beslutar med 45 ja-röster mot 12 nej-röster att avslå förslaget. 21 ledamöter avstår från att delta i omröstningen. Tre ledamöter är frånvarande vid omröstningen. Hur omröstningen har utfallit redovisas i bilaga I § 141.</p> <p>Beslut enligt ovan medför att föreslagna konsekvensändring i (MP)-(V)-reservationen inte ställs under proposition.</p> <p>I (S)-(MP)-(V)-reservationen föreslagna ändrad att-sats om uppdrag till ansvariga nämnder ställs under proposition som ett tillägg till kommunfullmäktiges beslut, då beslut med näraliggande formulering har fattats av kommunstyrelsen. Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på tilläggsförslag från (S), (MP) och (V) och finner att fullmäktige avslår förslaget.</p> <p>Ordföranden ställer slutligen proposition på bifall till respektive avslag på Gustaf von Essens (KD) yrkande om uppdrag till kommunstyrelsen och finner att fullmäktige avslår förslaget.</p> <p>Votering begärs och verkställs. Kommunfullmäktige beslutar med 40 ja-röster mot 38 nej-röster att avslå förslaget. Tre ledamöter är frånvarande vid omröstningen. Hur omröstningen utfallit redovisas i bilaga J § 141.</p> <p>Kommunfullmäktige beslutar</p> <p>att anta förslag till översiktsplan för Uppsala kommun enligt del 1 och del 2,</p> <p>att godkänna utställningsutlåtande för översiktsplan för Uppsala kommun enligt del 4, samt</p> <p>att besluta om kommungemensam utredningsordning för större utvecklingsområden samt uppdrag i enlighet med ärendets föredragning</p> <p>Tjänstgörande ledamöter i (S) (MP) och (V) reserverar sig till förmån för beslut i enlighet med den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen. Tjänstgörande ledamöter i (MP) och (V) reserverar sig därtöver för beslut i enlighet med partiernas gemensamma reservation i kommunstyrelsen. Tjänstgörande ledamöter i (KD) reserverar sig till förmån för bifall till Gustaf von Essens (KD) tilläggsyrkande.</p> <p style="text-align: right;">KLK-sambaltpåseering Akten</p>	<p>6 (6)</p> <p>In fidem Astrid Anker</p> <p>Justerat den 21-22 juni 2010.</p> <p>Lars Bäcklund (M)</p> <p>Margit Borgström (KD)</p> <p>Maria Gardfjell (MP)</p> <p>Tillkännagivande om justering har satts upp på kommunens anslagstavla den 22 juni 2010.</p> <p>Rätt utdraget intygar..... </p>
---	---

KOMMUNSTYRELSEN

Handläggare

Datum:
2010-06-02Diarienummer
KSN-2008-0735

Kommunfullmäktige

Nr 81. Förslag till översiktsplan 2010 för Uppsala kommun, antagandehandling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- att anta förslag till översiktsplan för Uppsala kommun enligt **del 1 och del 2**,
- att godkänna utställningsutlåtande för översiktsplan för Uppsala kommun enligt **del 4**.

För att säkra genomförandet av översiktsplan för Uppsala kommun föreslår Kommunstyrelsen kommunfullmäktige besluta

- att besluta om kommunikationsutredning för större utvecklingsområden samt uppdrag i enlighet med föredragningen.

Ämålet för kommunstyrelsen är egen del beslutat – under förutsättning av kommunfullmäktiges antagande

- att uppdraga åt ansvariga nämnder att genomföra vissa övergripande utredningar, utveckling av nya verktyg för förbättrade konsekvensanalyser och kommunikation med medborgare i enlighet med föredragningen, samt

- att uppdraga till kommunledningskontoret att proaktivt bevaka utvecklingen i vissa områden, enligt föredragningen

Lena Hartwig, Jan Ask, Stavros Giangozoglou, Hilde Klasson (alla S), Ilona Szatmari Waldau (V) och Maria Gardfjell (MP) reserverar sig enligt **bilaga 2**.

Ilona Szatmari Waldau (V) och Maria Gardfjell (MP) reserverar sig vidare enligt **bilaga 3**.

Postadress: Uppsala kommun, Kommunledningskontoret, 753 75 Uppsala
Besöksadress: Statshuset, Vaksalagatan 15 • Telefon: 018-727 00 00 (causal) • Fax: 018-727 00 01
E-post: kommunledningskontoret@ uppsala.se
www. uppsala.se

2 (7)

Uppsala den 2 juni 2010
På kommunstyrelsens vägnar

Gunnar Hedberg

Ulf Näsavall

Lagöverändret deltagande: Gunnar Hedberg, Cecilia Foiss, Maria Obminska, Magnus Åkerman, Karolina Hilding, Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius, Stefan Hanna, Gustaf von Essen, Lena Hartwig, Jan Ask, Stavros Giangozoglou, Hilde Klasson, Ilona Szatmari Waldau och Maria Gardfjell.

Desutorn närvarande: Liv Hahne, Christian Somenstein, Peter Nordgren, Susanne Eriksson, Bengt Westman, Marlene Burwick och Liza Boëthius.

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen gav i januari 2008 (§ 35) kommunledningskontoret i uppdrag att driva arbetet med en aktualitetsförklaring och revidering av kommunens översiktsplan (ÖP 2002, ÖP 2006 samt Trafikplan 2006) med målet att en ny översiktsplan ska prövas för antagande i kommunfullmäktige våren 2010. Kommunfullmäktige beslutade om en aktualitetsförklaring av gällande översiktsplan i september 2008 (§ 195). I oktober 2009 (§ 220) beslutade kommunstyrelsen om samråd kring förslaget till översiktsplan 2010 (ÖP2010). I mars 2010 beslutade kommunstyrelsen om ursättning av ett reviderat förslag till översiktsplan.

Utställningstiden varade från mitten av mars till mitten av maj. Synpunkterna har sammanställts och bemötts i ett utställningsutlåtande (**del 4**). Slutansökan i utlåtandet är att endast mindre revideringar behöver göras. Dessa har inarbetats i det nu föreliggande förslaget till kommunfullmäktige översiktsplan – antagandehandling (**del 1**). Där återfinns även Länsstyrelsens granskningsyttrande som också är en formell del av översiktsplanen samt en miljökonsekvensbeskrivning. Förslaget till ÖP2010 är därmed färdigt för antagandeprövning och utställningsutlåtandet för godkännande i kommunfullmäktige. Till översiktsplanen hör också en bilaga (**del 3**) som inre är föremål för ställningsstagande i kommunfullmäktige. Efter antagandet sker en redaktionell bearbetning och tryckning av planen.

Förslaget till översiktsplan har i tidiga skeden beretts av en av kommunstyrelsen utsedd styrgrupp. Från framtagandet av samrådshandling till antagandehandling har översiktsplanen beretts i kommunstyrelsens planeringsutskott.

Planens syfte och inriktning

Syftet är att ÖP2010 på ett övergripande och samlat sätt ska vägleda den fortsatta utvecklingen i kommunen. För att ge en tydlig strategisk färdriktning inleddes ÖP 2010 med en vision för hållbar stadsutveckling – ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

3 (7)

Enligt ÖP2010 utvecklas Uppsala stad huvudsakligen inom sina gränser mot ökad tätet och innerstadskaraktär men samtidigt mot högre kvalitet i och närhet till parker och grönområden. Förändringar är steg i att hålla samman bebyggelse, gatunät och grönområden till en helhet – en stadsväv. Bebyggelse, grönstruktur och transportsystem utvecklas tillsammans med tekniska försörjningssystem för att klara klimat- och miljökrav samt krav på stadsivskvaliteter. Kollektivtrafiken utvecklas mot stamlinjesystem med hög kapacitet. I ett första steg mot buss men i en struktur som direkt förbereder stamlinjestråken för spårbusen trafik. Stamlinjestråken är huvudsakligen också stadsstråk med tillskott av bostäder, verksamheter och besöksfunktioner. Knut- och bytestpunkter i stråken omvandlas till målpunkter med regional och lokal service.

De små tätorterna är stödjepunkter för basservice och har lokalt viktiga arbets tillfällin. Tätorterna nära staden är viktiga utvecklingsområden. Tätorterna och landsbygden erbjuder tillsammans med staden ett varierat utbud av boende- och verksamhetsmiljöer som stärker Uppsalas attraktivitet. Den högproduktiva jordbruksmarken i kommunen är viktig att värna. Viss mark är dock av strategisk betydelse för stads- och tätortsutveckling och bör därför få exploateras.

Planens horisontår är 2030. Med ÖP2010 tar kommunen viktiga steg mot en attraktiv stad, ökad sammanhållning och klimatneutralitet.

4 (7)

Genomförande
Översiktsplanens intentioner ska förverkligas i enskilda projekt, planer och beslut. Det rör både processer som kommunen genom egna insatser har rådighet över och processer där kommunen på andras initiativ och tillsammans med dem utvecklar stad, tätorter och landsbygd. Genomförandestrategin återfinns som ett särskilt kapitel i ÖP2010.

För att säkra genomförandet föreslås en kommunikationsan utredningsordning för större utvecklingsområden, tillägg till översiktsplanen enligt nya bestämmelser i plan- och bygglagen, vissa övergripande utredningar, utveckling av nya verktyg för förbättrade konsekvensanalyser och kommunikation med medborgare samt proaktiv bevakning av utvecklingen i vissa delområden.

- *Prioriterade utvecklingsområden (KF-uppdrag)*

Prio	aktivitet	tidsram	huvudsansvar	kommentar
1	Stomlinjestråken	2012	KS	
2	Nordvästra staden	2012	FSN	FSN-uppdrag finns
3	Tycho Hedéns väg	2013	BN	BN-uppdrag finns
4	Länna och Almunge	2013	BN	BN-uppdrag finns
5	Vänge	2014	BN	KF/KS-uppdrag finns. Ändras
6	Dag Hammarsköldsstråket	2014	BN	BN-uppdrag finns
7	Jälla	2014	BN	
8	Björklinge	2015	BN	
9	Sydstra stadsdelarna	2018	BN	Tidssatt BN uppdrag finns. Ändras

Kommunfullmäktige föreslås besluta om prioriteringen. Prioritering av faktisk utbyggnadsordning bör årligen prövas i investeringsdelen av IVE-processen.

- *Tillägg till översiktsplanen (KS-uppdrag)*

	tidsram	ansvar
Vindkraft	juni 2011	KS

	5 (7)	6 (7)
	<p>- <i>Vissa övergripande utvecklingar (KS-uppdrag)</i></p> <p>Övergripande kollektivtrafik-utveckling</p> <p>Stomlinjer buss integration Region-/Stads trafik</p> <p>Tråga investeringar & drift på parkmark, finansieringsformer</p> <p>Utveckla klimat- och hållbarhetsprogram för bebyggelseplaneringen mm</p> <p>Parkeringsstrategi</p> <p>Varudistribution</p> <p>Serviceförsörjning</p> <p>Kulturmiljöprogram</p> <p>Pendlar-/ infartsparkeringar</p> <p>Masshanteringsstrategi</p> <p>Dagvattenstrategi</p>	<p>Kommunstyrelsen föreslås besluta om uppdrag angående vissa övergripande utredningar, utveckling av nya verktyg för förbättrade konsekvensanalyser och kommunikation med medborgare samt proaktiv bevakning av utvecklingen i vissa delområden. Det ankommer vidare på kommunstyrelsen att följa utvecklingen genom årliga uppföljningar och uppdragsdialoger med huvudansvariga nämnder. I bilaga 1 utvecklas uppdragen närmare.</p> <p><i>Ekonomiska konsekvenser</i></p> <p>Översiktsplaneringen och de uppdrag som följer därtav genomförs av respektive nämnd/styrelse inom i IVE för varje år givna ramar. De investeringar som följer av den fortsatta rumsliga utvecklingen prövas varje år i IVE-processen t.ex. vad gäller utbyggnadsordning av större utvecklingsområden</p>
	<p>- <i>nya planeringsverktyg för förbättrade konsekvensanalyser och kommunikation med medborgare (KS-uppdrag)</i></p> <p>Trafikprognos- och konsekvensmodell</p> <p>3D- & 4D-stadsmodellering</p> <p>Strategisk lokal försörjning</p> <p>- <i>Proaktiv uppföljning av utvecklingen i vissa områden (KS-uppdrag)</i></p> <p>Små tätorterna</p> <p>Landsbygden</p> <p>Stadsdelarna</p> <p>Innerstaden, stadsstråk/kärnor</p>	<p>ansvar</p> <p>KS</p> <p>GTN</p> <p>KS</p> <p>FSN</p> <p>GTN</p> <p>KS</p> <p>FSN</p> <p>KTN</p> <p>GTN</p> <p>FSN</p> <p>Uppsala vatten</p> <p>ansvar</p> <p>GTN</p> <p>BN</p> <p>FSN</p> <p>KS</p> <p>KS</p> <p>KS</p> <p>KS</p>
	<p>tidsram</p> <p>2012</p> <p>2012</p> <p>till IVE 2011</p> <p>2011</p> <p>2011</p> <p>2012</p> <p>2011</p> <p>2013</p> <p>2011</p> <p>2013</p> <p>2012</p>	